

BÁCSMEGYEI NAPLO

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. SZERDA, április 13.

101. szám

Telefon: Kladohivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—58
Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovina trg. 5. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 5. (Minerva-palota)

Világok harca

Ami most Kinában történik — történelem. Nemcsak Ázsiáé, de miénk európaiaké, sőt az amerikaiaké is, akik éppúgy nyakig vannak a menyeyi birodalom eseményeiben, akár London, Moszkva, vagy Tokió. Azokat, akik még kételkednek abban, hogy az imperializmus már birtokba vette az egész földgolyót és bárhol dörren egy puska, bárhol robban egy bomba, Európa hideg, vértelen festén átfut mindig az ijedelem; a kantoni csapatok győzelmeit követő diplomáciai láрма meggyőzhetett arról, hogy ez az igazság tulajdonul igaz és aktuális. Két-három évvel ezelőtt az ipari országok politikáját egyedül az foglalkoztatta — hogy lehet, milyen áron és miféle diktatúrákkal és jelszavak manőverekkel a tenger-szegénységet partok közé szorítani és a termelést úgy megalapozni, hogy a pénz újból diadalmaskodjék életek és fájdalmak fölött. A távoli gyarmatok, India, Afrika még csak elvétve jelentek meg a színen, színes és gyűjtő demonstrációkkal, segélykiáltásokkal, szédületes tömegekkel, amik Európa számára annyira idegeneknek látszottak, mint a holdlakók, akikről csupán a bolond fantázia — tud. Kína, ez az ázsiai monstrum pedig a mesék gyönyörű világa volt, gyerekek álmodó öröme, messzi, ismeretlen élet, titok, amiről jóformán csak annyit hallott az európai, hogy onnét kapjuk a teát és ott halnak halomra az éhségtől az emberek, ha véletlenül rosszul üt ki a rizstermés. Az események azonban tragikus gyorsasággal megváltoztak és a mennyei birodalom európai ágyuk és dreadnoughtok háta mögött hirtelen a világ elé toppant, mint óriás-ellenség, a mely földönteni készült azt a kártyavárat, amit Locarnóban építettek össze az európai nagyhatalmak. A harcot Kanton kezdte meg, összefogva kínai kulit, burzsoát, proletárt, közlegényt és tábornokot, hogy százezer imperialista rabság után végre megvalósíthassa Sun-Jat-Sen végrendeletét: egységes Kinát imperializmus nélkül. A sanghaji és hankai fehérek klubjait díszítő felirat: kínainak és kutyának tilos a bemenet, úgy változott meg: európaiak, amerikaiak és japánok — ki Kinából! Az operettből pedig dráma lett, Európa és Ázsia drámája, melyben John Bull, a talpig imperialista ját-sza a főszerepet. A másik főszereplő Moszkva, a vörös metropolis, ahonnan biztató ígéret és ágyukat kapnak a kínai forradalmárok, Csang-Kai-Sek katonái. Az angol hadihajók Sanghaji előtt ásitóznak, a cél azonban nem a kínai világjárás, hanem messzebb: Oroszország. Az imperializmus furcsa játéka, hogy Kína négyszáz millió felüli embertömegevel ebben a fantasztikus méretű epepejében csak — mellékszereplő. De kézenfekvő a magyarázat: London és Moszkva, a világnak ez a két pólusa, vivja itt is döntő csatáját, a történelem leggrandiózusabb küzdelmét. Az offenzív szellem Oroszország — Anglia csupán régi pozícióját védi, gyarmatokat, üzleteket, bányákat, vasutakat és piacokat. Az egyik oldalon a bussines, a másik oldalon lázító fan-

tizmus, mely nem ismer se tekintélyt, se tradíciót. A mammut-nép a küzdőfelek kísérleti nyula: a szovjet kipróbálja rajta világforradalmi eszméinek ütőerejét, Anglia pedig flottájának presztizsét. Mindenképpen ráfizet azonban, mert az a testvér-harc, melyet egyrészt Csang-Cso-

Lin, másrészt Csang-Kai-Sek vívnak, nem egyéb statiszták masirozásánál — kórus, a két karmester dirigál.

Az európai, aki kábult fejjel olvasza a kínai eseményekről érkezett híreket, azt kérde: mi lesz ebből? A viharfelhőket veszedelmesen so-

dorja fejünk fölé a szél — egy kis szikra és lángbaborulhat újból a világ. A békeszerető Európa pedig talán soha nem kívánta úgy, mint ma, hogy se Keletről, se Nyugatról ne röpöngjen föl a legborzalmasabb, legijesztőbb vörös kakas: a háboru.

Japán is mozgósít a kínai események miatt

Moszkvában tüntetnek a pekingi kormány ellen — A pekingi orosz követ Oroszországba utazott — A japánok Hankau rommlövésével fenyegetőznek — Mandzsuriában kihírdették az ostromállapotot — Az északi csapatok győzelmesen nyomulnak előre

A kantoni kormány vegyes bizottság döntésére akarja bizni a hatalmak kártérítési igényének megállapítását

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok kormánya a kantoni kormányhoz intézett jegyzékét hétfőn a következő megjegyzéssel hozta nyilvánosságra:

— Az öt hatalom közös megegyezéssel megállapított feltételeit szándékosan szabták meg mérsékelt szellemben.

Ezek a feltételek a legelemibb értéket jelentik annak, amit az adott viszonyok között becsületos jóvátétel céljából el lehet várni bármely kormánytól.

amely ismeri méltóságát és kötelezettségeit más barátságos népekkel szemben. Ezek a követelések nem érintik a kínai nép méltóságát és fenségét.

Az érdekelt kormányok velünk barátságos viszonyban levőnek szeretnék tekinteni a kínai népet és komoly óhajuk, hogy folytatólag erőssétsék a kínai néppel a barátságot és együttműködést.

A követelések inkább ama kínai és idegen befolyások ellen irányulnak, amelyek az erőszakos eseményekért felelőséggel tartoznak.

Sanghaji jelentés szerint az ottani angol lakosság körében a kantoni kormánynak átnyújtott jegyzék túlmérsékelt

hangja általános csalódást keltett. A kantoni kormány sanghaji megbízottja a nagyhatalmak jegyzékének átvételekor

közölte a nagyhatalmak megbízottjával, hogy a kantoni kormány nevében eddig már ötször tiltakozott a koncessziós területek közigazgatási hatóságainak és a külföldi csapatoknak kihívó magatartása ellen.

A kantoni megbízott tiltakozását jelentette be az ellen, hogy a külföldi hatalmak repülőgépei kínai területen repüljenek keresztül és csapatai a koncessziós területeken kívül is fogatosíthassanak katonai rendszabályokat és elvágják a kínai negyed táviró és telefonvezetékét

A kantoni megbízott mindezekért kártérítést követelt a nagyhatalmaktól és a nagyhatalmak jegyzékére csak annyit válaszolt, hogy a kantoni kormány hajlandó vegyes bizottság döntésére bizni a kártérítési igény megállapítását.

Sanghaji angol körökben számolnak azaz, hogy a kantoniak hajlandók az igényelt kártérítési összeget megfizetni, de a nagyhatalmak másik két követelését aligha teljesítik, nem lesznek hajlandók sem boicsátkérésre, sem a vétkek megbüntetésére.

Kínaellenes tüntetések Moszkvában

Moszkvából jelentik: Hétfőn este a gyári munka befejezése után az üzemből a munkásság tüntető menetben elindult a Schwerdlok-térre, ahol zenekarok csatlakoztak a tüntetőkhöz és a tüntetők zenekarával bejárták az egész várost majd a nagy színház elé vonultak és

hosszasan tüntettek a pekingi szovjetkövettség ellen elkövetett merénylet miatt.

A színházból, ahol éppen most ülésezik a nagy orosz kongresszus, szónokok jöttek ki és esillapító beszédeket intéztek a tüntető munkásokhoz, akik ezután eloszlottak.

Rendkívül kínos a moszkvai kínai ügyvivő és az ügyvivő személyzetének helyzete, mert az ügyvivőnek el kellene utaznia, azonban nincs elég pénze, sőt nagy adósságai vannak, amelyeket rendezni kell, úgyhogy be kell várnia, amíg Pekingből pénzt kap.

Londoni jelentés szerint, a Daily Mail, úgy értesül Pekingből, hogy a pekingi szovjetorosz követségen

lotartóztatott oroszokat szabadonfocsájtották és az orosz követség személyzete Cserni követtel az élen hétfő délután Oroszországba utazott.

Az északi csapatok tovább nyomulnak győzedelmesen előre

Sanghajiból jelentik: A Morning Post szerint az északi csapatok előnyomulása amely három harcvonalon folyik, nagy nyugtalanságot kelt a nacionalisták körében.

Sun-Csuan-Fan csapatai a Jangese-klang folyón átkelve üldözik a kantoni csapatokat

és már Csinkiangtól délre fenyegetik a kantoniakat. Időközben Csang-Csung-Csang tábornok csapatai

Nankingba szorították vissza a kantoniakat.

Súlyos harcok folynak a csu-esai szakaszon is, ahol a kantoniak hír szerint általános visszavonulásra készülnek

Megbízhatónak látszó magánjelentések szerint

az északi csapatok gyors előnyomulással törnek Hankau irányába előre és jelenleg nyolcvan mérföldnyire vannak Hankautól.

A japánok erélyes rendszabályokra készülnek

Londonból jelentik: A Daily Telegraph sanghaji jelentése szerint a japánok magatartása nagy figyelmet érdemel, mert minden jel arra vall, hogy

Japánban általános mozgósítást rendelnek el. Az még kérdéses, hogy Oroszországnak szóló nyílt hadüzenet áll-e küszöbön.

vagy pedig helyi katonai műveletek teszik szükségessé a mozgósítást. A hankai japánok felszólították a tokiói kormányt, hogy a rajtuk esett méltatlanság megtorlására a japán kormány haladéktalanul küldjön csapatokat Hankauba. A Daily Telegraph úgy véli, hogy a legközelebbi hetekben igen nagy jelentőségű események fognak történni a távol keleten. A lap jelentése szerint

a mandzsuri vasúti zónába nagy japán erősítések érkeztek.

Mint Hankauból jelentik, a japán kormány értesítette Csen kantoni külügyminisztert, hogy három japán torpedóromboló utban van Hankau felé.

A japán konzul kijelentette, hogy a japán hadihajók rommlövők Hankaui kínai városnegyedét, ha a legcélszerűbb kísérletet teszik arra, hogy benyomuljanak a japán engedélyes területre.

A Times tokiói jelentése szerint a japán lapok charbini tudósítói azt jelentik, hogy

a szibériai határon nagy orosz és kínai csapattesteket vonnak össze.

Hardingból érkező jelentés pedig arról számol be, hogy a kantoni hatóságok egész Mandzsuriában kihírdették az ostromállapotot. Állandóan tartják magukat azok a hírek is, hogy Mandzsurián északi határon orosz csapatösszevonások folynak.

Antibolsevisták megszállták a sanghaji déli pályaudvart

Sanghajiból jelentik: Hétfőn este letartóztatták a sanghaji szakszervezetek vezetőit, aki egy kommunista ülésen be-

szédet mondott. A munkást ezért hadbírótság elé állították, ahol bevallotta, hogy

pénzt kapott a Kuomintang jobb-szárnya vezetőinek meggyilkolására.

A munkásvezért kényszerítették egy olyan parancs aláírására, amelyben felszólítja a munkásokat, hogy adják át fegyverüket. Az éjszaka folyamán

ötezer antikommunista heves harc után megszállta a sanghaji déli pályaudvart.

Sun-Csuan-Fan tábornok az újabb harcokban ötezer déli katonát fogott el a Jangsekiangnál és ezeknek legnagyobb részét kivégeztette.

Zsidó kulturház épül Novisadon

Tornatermet épít és ovodat létesít a noviszadi zsidó hitközség

Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó hitközség vezetősége nemrég elhatározta, hogy lehetőleg még az idei év folyamán felépíti a noviszadi zsidó Kulturházat és ennek keretén belül hatalmas tornatermet, amelyben a Juda Makabí különböző szakosztályai kapnának helyet. Ezenkívül ősszel óvodát nyit, a melyben a zsidó vallású gyermekek nyernének gondos óvodai nevelést. A megnyitáshoz a költségvetés enged, a zsidó Kulturházat emeletesre építik és az emeleten nagytermet is építenek, a melyben felolvasásokat, gyűléseket és táncmulatságokat is lehetne tartani.

A hitközség vezetősége ebből a célból kétszáz ezer dinárért megvásárolta a Szent Egyet Zrínyi-uccai házat és a tervek szerint a háznak a helyére fogják az új Kulturházat felépíteni. Hogy a tervekben az idén mennyit fognak megvalósítani, azt a közeli napokban fogja eldönteni a hitközség vezetősége, amikor az építési bizottság beterjeszti a jelentést eddigi munkájáról. Az óvoda megnyitása és a tornaterem felépítése már bizonyos, ha pedig az anyagok megengednek, az a nagytermet is fel fogják még az idén építeni.

Az építkezést előreláthatólag a legközelebbi hetekben már meg is fogják kezdeni, úgyhogy a tornaterem és az óvoda épülete augusztusban már teljesen készre fog állni. Ugy a tornatermet, mint az óvodát az ősz folyamán akarják átadni rendelkezésükre.

Öngyilkos lett egy subotikai zenészmester Családja szemelattára hasbalot e magát és a kórházban meghalt

Megrendítő öngyilkosság történt kedden délután Subotícán a Cseszka-ucca 89. számú házban. Döme Ferenc huszonnyolc éves zenészmester vadászfegyverével hasba lötte magát és nagy szenvedések között a kórházban meghalt.

Döme Ferenc kedden reggel egy Bajai-úti kocsmában mulatott négy zenésszel. Hat órákor autót rendelt a kocsmára és a zenészekkel együtt Tavankutra ment, ahol folytatták a mulatozást. Tíz óra tájban a társaság autóbába ült és Döme odaszólt Roseneveig sófiórnék, hogy vigye szüleitnek második kör, Cseszka-uccai lakására. Döme bement a házba és ott magához vette vadászfegyverét, aztán visszalépett az autóbába és társainak azt mondta, hogy vadászni mennek Tavankutra.

Tavankuton újra betértek a kocsmába, Döme ebédet főzetett. Ebéd után még egy ideig beszélgettek, majd Döme fogta vadászfegyverét és lövöldözni kezdett, később félrevonult egy asztalhoz és levelet írt. Mikor az irással elkészült, újra autóbába ült és visszatért szülei házába.

A kapuban, amikor a sófiór a pénzt kérte, Döme azt felelte, hogy várjon, azonnal hozza és a zenészekkel bement a házba. Döme egy ideig bátyjával, Döme Antallal beszélgetett, majd a fészkerbe ment, ahová bátyja és a zenészek is

követtek. A fészkerben Döme a sarokba állította a fegyvert és csövét bátyja és a zenészek szemelattára a hasához illesztette és még mielőtt megakadályozhatták volna, elsütötte.

A sörétek befuródtak a szerencsétlen ember gyomrába. Hozzá tartozói, akik-

nek a szeme előtt folyt le a tragédia, a súlyosan sebesült vérző embert azonnal a kórházba szállították, ahol ápolás alá vették. A rendőrség, amelyet azonnal értesítettek az öngyilkosságról, ki akarta hallgatni Dömét, de mire a rendőri bizottság kiért, Döme meghalt.

Hátrahagyott levelében Döme nem ad felvilágosítást, hogy miért követte el végzetes tettet és csupán arra kéri szüleit és feleségét, hogy bocsássák meg, hogy ilyen esunyán válik meg az életből és kéri őket, hogy a fia mellé temessék.

A parlament elnöke és a belügyminiszter a királynál

A két audienciának nagy jelentőséget tulajdonítanak — Stanojevic Áca Beogradban

Beogradból jelentik: A lappangó válság elhuzódása miatt a pártok idegessége napról-napra növekszik. Különösen a radikális pártban érezhető nagy bizonytalanság a helyzet további fejleményei tekintetében. Ez a bizonytalanság a legkülönbözőbb verziókat termel, amelyek azonban teljességgel ellenőrizhetetlenek.

Mint mindig, ha a politikai helyzet bonyolulttá válik, megérkezett Beogradba Stanojevic Áca, a radikális párt ősz vezére. Stanojevic szokása szerint a Páris-szállóban szállt meg és ott folytatott megbeszéléseket a radikális párt vezetőivel.

Stanojevic Áca megérkezésén kívül Trifkovic Márkónak, a parlament elnökének és Makszimovic Bózsó belügyminiszternek délelőtti audienciája volt a nap legjelentősebb eseménye. Az audienciák lefolyásáról természetesen semmi sem szivárogtatott a nyilvánosság elé, de mindkét kihallgatásnak nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Makszimovic Bózsó az audiencia után felkereste Uzunovic miniszterelnököt és hosszasan konferált vele. Előzőleg Mihajlovics Ilija, a radikális klub ügyvezető elnöke látogatta meg a miniszterelnököt, míg Makszimovic közvetlenül audienciája előtt Srskics Milán igazságügyminiszterrel tárgyalt.

A kedden elterjedt hírek szerint Uzunovic Nikola miniszterelnök elhatározta, hogy a belügyminiszter ellen benyújtott vádindítványt annak parlamenti tárgyalása előtt a radikális klub elé viszi és ha ott többséget kap, a kormány a parlament elé is kiáll ebben a kérdésben. Ez a terv állítólag Makszimovicstól indul ki és úgy tudják, hogy Mihajlovics Ilijának a miniszterelnöknel tett látogatása is ezzel áll összefüggésben.

Másrészt a Pasics-csoport szerint mindez fölösleges erőlködés a miniszterelnök részéről, mert a kormány a jelenlegi összetételében és a

mostani kormánykoalíció mellett nem maradhat meg és lemondását csak a bizantológiai kongresszusra való tekintettel halasztotta el, nehogy ilyen nagyjelentőségű nemzetközi tudományos demonstráció idején kormányválság zavarja meg az ország hangulatát. A Pasics-csoport úgy tudja, hogy az udvart is ilyen meggondolás vezeti.

Elnapolták a törvényhozó bizottság ülését

A törvényhozó bizottság ülését kedd délelőttre összehívták, az ülésen azonban az elnökön kívül mindössze négy ellenzéki képviselő jelent meg. A törvényegységesítő miniszter levélben értesítette a bizottság elnökét, hogy Délszerbiából csak 16-án érkezik haza. A keddi ülést nem tartották meg és a bizottság legközelebbi ülését április 19-én délután 3 órára hívták össze, amikor a parlament is tart ülést.

Megértést a kisebbségek iránt!

Vuics Jócó tartománygyűlési képviselő az anyanyelv jogáról

Szentáról jelentik: Vuics Jócó, Szentaváros volt országgyűlési, most tartománygyűlési képviselője, Szentaváros közgyűlésén már többször folytatótt éles harcot, hogy a közgyűlésen mindenki anyanyelvén — tehát magyarul is beszélhessen.

A bácskai tartománygyűlésen kitört nyelvharc, a sok pro és kontra nyilatkozat után munkatársunk felkereste Vuics Jócót és felkérte, hogy ez ügyben elfoglalt álláspontját közölje a *Bács-megyei Napló* olvasóival.

Vuics szívesen tett eleget a kérésnek és a következőket mondta:

— A bácskai tartománygyűlésen a legutóbbi napokban történt események a Vajdaság minden igaz barátját elszomoríthatják.

A Vajdaságban csak úgy lehet valószínűs gazdasági és kulturális haladás, ha az itt levő kisebbségek a szerbekkel igaz hazaszeretettel egyesülve, egymást megbecsülve, egymás faji tulajdonságait tisztelve, egyetértve fognak kezni a Vajdaság valódi érdekeinek megvédésére.

— A bácskai tartománygyűlésen történtek épen azért elszomorítottak, mert láttuk, hogy ott éppen az ellenkező irány akar uralomra jutni.

Égészen természetesnek tartom, hogy egy önkormányzati testületben az önkormányzati képviselők azt a nyelvet használják, amelyet az illető területen beszélnek és amelyen az illető szónokok a legkönnyebben kifejezik gondolataikat.

— Erre a tartománygyűlésnek nem is volna szükséges külön rezolúciót hoznia.

Nem tartom helyesnek dr. Deák Leónak a magyar országgyűlés 1868. évi 44. törvénycikkére való hivatkozását, mert ez a törvény par excellence politikai természetű volt és — ami még fontosabb — a törvényhozások és hatóságok olyan réseket ütöttek különösen 1873. év után hozott törvényekkel és rendeletekkel a hivatkozott törvénycikk szellemén, hogy a gyakorlati élet-

ben alig maradt valami a törvényből.

— Nem tartom azonban helyesnek azt sem, hogy addig nem akarják megengedni a kisebbségek nyelvhasználatát, míg a parlament törvényes uton azt meg nem engedi, mert ez az ügynek ad Kalendás, Graecas kitolását és elodázás-jelentést.

Ha mi szerbek a kisebbségek nyelvének jogos és természetes használata elé akadályokat gördítünk, ezzel a volt magyarországi szerbek évszázados, faji és nemzeti létünk védelmében kifejtett küzdelmének etikai és morális alapjait támadjuk meg.

— Nekünk szerbeknek az 1861-iki karlovcii utolsó politikai szerb kongresszus és az 1918. évi november 25-iki noviszadi szerb nagygyűlés határozatal szellemében kellene eljárunk.

— Az 1861-iki karlovcii kongresszuson, tizenkét évvel egy irtó faji és polgárháború után minden külső kényszer nélkül olyan határozatot hoztak, hogy

a kikerekítendő Vojvodinában az ott érvényes szerb hivatalos nyelven kívül bármelyik ott használatos nyelven lehessen beszélni az összes gyűlésen.

— A községek szabadon választhassák ügykezelési nyelvüket és mindenki anyanyelvén érintkezhet bármelyik hatósággal.

— Az 1918-iki november 25-iki szerb nemzeti nagygyűlésen hozott rezolúcióban pedig, mely a Magyarországtól való elszakadást mondotta ki, van egy pont, mely

a Vajdaságban élő kisebbségek kulturális fejlődését és szabad nyelvhasználatát megengedi.

Nagyon csodálkozom, hogy a tartománygyűlésnek több tagja, aki ennek a rezolúciónak a létrehozásában részt vett, ezt szem elől tévesztette.

— Az én álláspontom az, hogy amilyen kötelességünk volt nekünk, szerbeknek, a magyar éra alatt fajnunk és nemzetiségünk érdekében

küzdeni, ép olyan kötelességünk most elősegíteni, hogy az itt élő kisebbségek új hazánk őszinte barátai legyenek.

És ezt csak úgy érhetjük el, ha olyan ügyeket, melyekhez a kisebbségek vitális érdekei fűződnek, megértéssel és a kisebbségek megalégedésére intézzük el az állam nemzeti létének szem előtt tartásával.

Igy száll sikra Vuics Jócó a jól felfogott állami és szerb nemzeti szempontból a kisebbségek természetes jogainak védelmére. 1841. évben Széchenyi a Magyar Tudományos Akadémia elnöki megnyitójában és Mocsary Lajos, a régi magyar függetlenségi párt elnöke is ugyanilyen fegyverekkel harcolt az akkori nemzeti kisebbségek érdekében: lángoló hazafisággal, rajongó faj- és emberszeretettel és igazsággal.

Vig Lajos

Választások a noviszadi munkáskamarában

Megérkezett a szociálpolitikai miniszterium jóváhagyása

Noviszadról jelentik: A noviszadi munkáskamarában csak nemrég zajlottak le a választások, amelyek a szociálpolitikai minisztérium ellenőrzésével folytak le. A kamara új vezetősége már a választások után kijelentette, hogy megbízatása csupán ideiglenes, mert rövidesen végre fogják hajtani az autonóm választásokat, amint azt a törvény előírja. A mostani vezetőségnek tulajdonképpen, főképpen ezeknek a választásoknak a végrehajtására szól a mandátuma.

Mint értesülünk, az új vezetőség néhány hét előtt beterjesztette a minisztériumnak az új választások tervét és a minisztériumtól az új választások elrendelésére kedden délelőtt meg is érkezett a jóváhagyás. Eszerint a noviszadi munkáskamara új autonóm választásait a legközelebbi hónapokban, de a legkésőbb augusztus elséig végre fogják hajtani és így autonóm alapon végleges vezetőseget kap a kamara.

NAPRÓL NAPRA

Mozitlan város

Van egy város, melynek 47.000 lakója van, de ennek ellenére egyetlen mozija sincs.

Vajjon hol van ez a város? Itt Európában, vagy a legsötétebb Afrikában, vagy valami elhagyott szigeten, ahová még nem ért el az új műveltség hulláma, a filmszalagok celluloid-áradata? Nem. Bármily hihetetlenül is hangzik, ez a város az amerikai Egyesült-Államokban van, abban a világrészben, melyet joggal a mozi világrészének nevezhetünk.

Brooklin-nek hívják ezt a nevezetes várost, mely nem törődik Hollywood-dal, a mozicsillagokkal s a film viharos óceánjában valóban szigetként áll, hátat fordítva a jelennek. Azok az amerikai írók, akik a mozi ellen hadakoznak — mert ilyenek is vannak — azok, akik azt hiszik, hogy a látványosság, a szem színháza megöli az igazi drámát, melyet színészek beszélnek, ebbe a kísértésbe menekülnek, melynek esti egén nem ragyognak a mozi-reklámok, itt írják a világtól csöndesen elvonulva drámáikat és regényeiket régi királyok hőstetteiről, hallhatatlan szerelmekről.

A legkülönösebb az, hogy Brooklin az Amerikai Egyesült-Államoknak leggazdagabb városa. A *Manchester Guardian*, mely közli a hírt, megkérdezi: vajjon azért olyan gazdag-e Brooklin, mert nem türi a mozit, vagy azért nem türi a mozit, mert olyan gazdag?

Bécsi házasságok és válások

A bécsi főpapok mind gyakrabban ki-prédikálják az új táncokat, a *charleston-t*, a *black bottom-t*, melyek csak az érzékeket csiklandozzák s az ifjúságot az erkölcsatlenség posványába taszítják. Az anyákhoz, a nagyanakhoz fordulnak, hogy a fiataltságot tartsák távol ettől a bűnös szenvedelemtől. Ez a tanács aligha talál meghallgatásra a bécsi anyáknál és nagyanaknál, mert ők legszivesebben ropják a *charleston-t* s a *black bottom-t*.

Kétségtelen, hogy Bécsben erősen mutatkozik a házasság válsága. Hajdan az osztrák fővárosban farsang táján kötötték a legtöbb házasságot: az új párok 99 százaléka ekkor járult az oltárhoz. Most ez a szokás eltűnt, sőt évközben is egyre gyérül a házasságok száma.

Beszéjlen helyettünk a statisztika. 1920-ban több mint 30.000 pár kelt egybe. Két évre rá csak 26.000. 1923-ban már csak 18.000, tavaly pedig már csak 4000 pár. Legtöbbször az anyakönyvvezető előtt kötnek házasságot mert így a válás egyszerűbb.

Mi ennek az oka? A nehéz gazdasági viszonyok, a jövő bizonytalansága stb. Ugyanez ok folytán egyre gyakoribbak a válások is. Míg 1915-ben Bécsben csak 617 válást mondtak ki hivatalosan, addig 1926-ban 3500 párt választottak el egymástól s 300 esetben a házasságok néhány hónapig házasság után kérések az elválásztatásukat.

Az újságok most sokat írnak két hetvenestendős házasságról, kik szintén a törvény előtt követelték a válást, miután a férfi beleszeretett egy leányba, aki nálánál egy félszázaddal fiatalabb...

Aki 90 éves korában doktorált

Mikor *Clemenceau*, (aki bizonyos tekintetben egész életében ellenzéki-kieskedett) először került hatalomra, már a hetvenes éveket taposta. Joggal nevezeti tehát magát »öreg kezdőnek«.

Most *Clemenceau*-val versenyre kél egy kortársa, aki — pár hónappal előtte — szintén 1840-ben született s fejébe vette, hogy ő is »öreg kezdő« les, majdnem 90 esztendőskorában. *Andrieux*-nak nevezik a vállalkozó szellemű agastyánt, valaha prefektus volt s a napokban tette le fényes sikerrel az irodalmi doktorátust a Sorbonne-on.

Andrieux a doktorátusa előtt elmesélte az újságíróknak, hogy az irodalmi dok-

torátust már a második császárság idején le akarta tenni, de az akkori diáknegyed megannyi szórakozást nyújtott, elvonta a tanulmányaitól. Ebben az időben a diákok folyton tüntettek, ő is közöttük volt s nem egy uccai pörpatvarba keveredett, sőt egy alkalommal le is csukták. *Lyon*-ban, a szülővárosában a császárság bukása után a kommunisták elfogták s mert a békét hirdette, halálra

ítélték, csodák-csodája, hogy valahogy megmenekülhetett a börtöntől. Később képviselőnek választották meg, a Házban híres volt csipős közbeszólásairól. Egyetlen megjegyzésével buktatta meg a *Gambetta*-kormányt. *Andrieux* még 60 éves korában is képviselődött, féltek is tőle a miniszterek, mint a tüztől.

A 90 éves doktor-jelölt értekezését *Gassend*-ről írta, aki bámulta *Galilei*-t s

noha papíruházt viselt, a *materia* számú előfutárjának tekinthető. Értekezését az egyetem irodalmi kara elfogadta, az aggjelöltet nagy pompával avatták föl. A közönség sorában ott ült *Clemenceau* is, ő kezdte a tapsot, mikor régi, hű barátja belépett.

Mindenesetre vigasztaló példa az örök diákoknak. Sohase késő. Még 90 éves korukban is lehet doktorálni.

A statáriális bíróság a büntető törvényszékhez tette át a budapesti kommunisták bűnpörét

Miskolczy ügyész és Vámbéry Rusztem védő izgalmas vitája a rögtönítelő eljárásról — A bíróság késő este hozta meg döntését — Szántó Zoltán nem akarja megnevezni azokat, akikkel Budapesten érintkezett — Vági István tagadta, hogy kommunista

A vádlottak szerint a rendőrség kinzásokkal erőszakolta ki vallomásukat

Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék főtárgyalási termében kedden kezdődött a statáriális bíróság tárgyalása Szántó Zoltán volt népbiztos-helyettes és társainak bűnügyében.

A törvényszék épületét és környékét erős rendőrsztagok szállták meg

és csak szigorú igazoltatás után bocsájtották be a közönséget a tárgyalóterembe. Az újságírókon kívül alig jutott be néhány ember a terembe, ahol már helyet foglalt a harmincegy vádlott és mintegy ötven fegyőr. A védők padsorai is zsufolva voltak és az első sorokban a fővádlottak védői: Vámbéry Rusztem, Lengyel Zoltán, Hebelt Ede és mások foglaltak helyet.

Töreky Géza dr. a statáriális bíróság elnöke féltizkor nyitotta meg a tárgyalást és azt a kérdést intézte a vádat képviselő dr. Miskolczy Ágost főügyész-helyetteshez, hogy milyen tény alapján kívánja a rögtönítelő bíróság összeállítását.

Miskolczy ügyésszel egyidejűleg állt fel a védők padsoraiból Vámbéry Rusztem is, aki tiltakozni akart a rögtönítelő eljárás ellen és ketten egyszerre kezdtek beszélni. Az elnök azonban erőlyesen leintette a védőt és Miskolczy ügyésznek adta meg a szót.

Az ügyész és Vámbéry Rusztem vitája a statáriális eljárás törvényességéről

Miskolczy Ágoston főügyész előterjesztette indítványát, amelyben ismertette, hogy a vádlottak kihallgatásuk alkalmával azzal védekeztek, hogy politikai párt megalakítása céljából szervezkedtek, tehát nem követtek el büncselekményt.

Megállapította az ügyész, hogy a kommunista párt politikai pártnak nem tekinthető. Ezek csak lázadó csoportok,

amelyek politikai párt címére igényt nem tarthatnak. A politikai párt — mondotta az ügyész — nem lehet ellentétben a civilizáció szabályaival, a közfelfogással és a közérkölcseivel, mert aki ezekkel összeütközésbe kerül, az nem politikai párt, hanem összeesküvők, felforgatók és merénylők szövetsége. A vádlottak védekezésével egybehangzóan

az ügyész is elismerte azt a tényt, hogy formailag meg van ugyan engedve külföldön a kommunista párt-szervezkedés, de a kommunista propaganda tilos.

tehát lényegében a helyzet külföldön is ugyanolyan, mint Magyarországon.

A budapesti kommunista agitáció részleteit ismertette ezután Miskolczy Ágoston ügyész. Felsorolta, hogy a vádlottak közül Szántó Zoltán, Glancz Imre, Szerényi Sándor, Kocsis János és Papp Gyula voltak az első agitátorok Budapesten. Legfőbb céljuk az volt, hogy megnyerjék a magyar munkásosztály fiatal tapasztalatlan tagjait. A Gömb-uccában agitátor iskolát állítottak fel és elhatározták, hogy titkos nyomdát léte-

sítenek, ahol a propaganda iratokat állítják elő és a nyomda részére a gépeket már meg is rendelték.

Kun Béla süriün járt Bécsbe és hozta magával az újabb moszkvai utasításokat

és a vádlottak közvetlen Moszkvával állottak összeköttetésben. Bejelentette ezután az ügyész, hogy lázadás előidézésére irányuló szövetkezés büntette címén emel vádat és kér büntetést, mert

a vádlottak tevékenysége olyan csoportok megszervezését célozta, amelyeknek az lett volna a feladatuk, hogy Magyarország ősi közjogi rendjét eltöröljék, a magyar kormányt helyéről eltávolítsák és legyverrel támadják meg a polgári osztályt.

Vámbéry Rusztem dr. védő emelke-

Döntés — a tárgyalás anyagából

Töreky Bálint azonnal kihirdette a bíróság határozatát, amely szerint elutasítja a védő előterjesztését és egyelőre elrendeli a tárgyalást, megállapítván, hogy törvényeken alapuló statáriális eljárás folyik és

a törvényszék a tárgyalás anyagából fogja megállapítani, hogy milyen büncselekmény történt.

Az elnök szavaira a védők három padsorából méhikasszerű zugas hallatszott. A védők közül egyszerre öt-hatan ugrottak fel és kezüket előrenyújtva szót kértek. Izgalmas szóváltás játszódott le a védők és az elnök között, aki csak a legszigorubb eszközök kiltásba helyezésével tudta a rendet fenntartani, majd elrendelte a vádlottak kivételését és megkezdte Szántó Zoltán kihallgatását.

Szántó Zoltán vallomása

Szántó Zoltán vallomásában elmondta, hogy csaknem husz éve vesz részt a munkásmozgalomban és a kommunista pártnak megalakulása óta tagja. A diktatura alatt a vörös hadsereg parancsnoka volt. A proletárdiktatura bukása után három hónapig bujkált Budapesten, majd Bécsbe szökött.

1926-ban jött vissza Magyarországra, hogy a kommunista pártban tevékeny részt vegyen.

Az elnök kérdésére, hogy kikkel érintkezett, Szántó megtagadta a választ, azaz az indokolással, hogy nem akar senkít sem denúciálni. Amikor az elnök elébe tárta, hogy a rendőrségen elmondta, hogy kikkel érintkezett, Szántó Zoltán azt mondotta, hogy a rendőrségen szembeállították emberekkel, akik vallottak és miután ő nem tudta, hogy miért vallottak, nem cáfolta meg őket és így került a rendőrségi jegyzőkönyvbe, hogy ő bevallotta kikkel érintkezett, ezt azonban visszavonja.

Elmondotta ezután Szántó, hogy két irányú tevékenységet fejtett ki: szervezkedés és politikai tevékenységet.

A cél az volt, hogy a kommunista pártot tovább építsék Magyaror-

det ezután szólásra és előterjesztésében kifejtette, hogy a vád képviselője nem állapította meg azt, hogy miért szükséges ebben az ügyben a statáriális bíráskodás. A statáriális eljárás ellentétes a magyar hagyományokkal, mert ennek az alapja az osztrák törvénykönyvben van lefektetve. A magyar büntetőjog hatályon kívül helyezte a rögtönítelő bíráskodást és azt csak a háboru kényszer állította újból vissza.

A vád lázadásra való szövetkezésről szól, a statáriális rendelet pedig csak a lázadást utalja a rögtönítelő bíróság elé.

A Budapesten lejátszódott cselekmény, nem volt lázadás, hanem csak lázadásra való szövetkezés, tehát előkészítő cselekedet, amit a törvény szerint nem lehet büntetni. Ennek alapján kérte a védő az ügyészi indítvány elutasítását.

szágon és leküzdjék a párt kiépítése elé tornyosuló akadályokat.

A szervezkedésnek a sejtrendszer volt az alapja.

Valamennyi vádlott visszavonta a rendőrségen tett vallomását

A következő vádlott Vági István kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek és ő is visszavonta a rendőrségen tett vallomását, amely szerint kommunista és tagja a kommunista-pártnak. Kijelentette, hogy ebből egy szó sem igaz. Szántóval tényleg találkozott néhány-szor és vele megbeszéléseket folytatott, de nem egyeztek meg. Az elnök felolvasta a rendőrségi vallomását, amely szerint a cél a kommunista szervezés és a nevelés volt, hogy azután az uccára vigyék a tömegeket, ezzel szemben azonban Vági azt állította, hogy célja csak az volt, hogy a munkásságot szociálisan szervezze.

Ezután sorban kihallgatták a többi vádlottakat is és

a vádlottak kivétel nélkül azt hangoztatták, hogy a rendőrségen tett vallomásuk nem felel meg a valóságnak, mert kinzással és veréssel vették ki a rendőrségen a vallomásukat.

A vádlottak azonban valamennyien meggyőződéses kommunistáknak vallották magukat.

A délutáni tárgyalás egészen este nyolc óráig tartott, amikor a bíróság tanácskozássra vonult vissza és rövid tanácskozás után határozatot hozott, a mely szerint

az ügyet nem tartja a statáriális bíróság elé tartozónak

és az ügyésznek erre vonatkozó indítványát elutasítva, átteszi a pert a büntetőtörvényszékhez. A törvényszék döntéséig a vádlottak letartóztatásban maradnak.

A statáriális tárgyalás ezzel véget ért.

Takarékpénztárt állít föl a bácskai tartomány

Felemelték a vidéki képviselők napidiját

Szomborból jelentik: A tartományi közgyűlés kedden folytatta munkáját. A hétfői esti ülésen szótöbbséggel elfogadták az építésiügyi szabályrendeletet, majd Matkovicz Toma Radics-párti indítványára a vidéki közgyűlési tagok napidiját százötven dinárról kétszáz dinárra emelték fel. A tartományi tisztviselők napidijait a következőképpen állapították meg: az első kategóriába tartozó tisztviselők napidija 150, a második kategóriába tartozóké 120, a többieké 100, illetve 80 dinár. Dr. Sztakics demokrata indítványára megengedték, hogy a tisztviselők autókat használhassanak vidéki utakra.

A kedden délelőtti ülést negyedtizenegykor nyitotta meg Manojlovics Vladisláv elnök. A pénzügyi bizottság indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy tartományi takarékpénztárt állít fel. Novakovicz Iszó és Klicin Mita felszólalása után elhatározták, hogy megbízják a pénzügyi bizottságot, hogy szakértők bevonásával részletesen dolgozza ki a takarékpénztár felállításának tervét. A tartománygyűlés általánosságban elfogadta a tartományi nyomda felállítására vonatkozó szabályrendeletet azzal, hogy a tartomány a megye nyomdáját veszi át.

Az elnök ezután szünetet rendelt el, amely után dr. Palásthy Ödön interpellációt intézett a választmányhoz.

— A Bács megyei Napló keddi száma azt a hírt közli — mondotta — hogy a novivrbászi cukorgyár répamunkálatok elvégzésére Muraközből ötszáz munkást akar hozatni. Minthogy nálunk Bácskában is rendkívül nagy a munkanélküliség, a tartománygyűlésnek oda kellene hatni, hogy a novivrbászi cukorgyár első sorban bácskai munkásokat alkalmazzon.

Jokics Dusan felszólalásában tárogatta Palásthy álláspontját, követelvé, hogy az állandó választmány elnöke bejelentette, hogy ebben az ügyben eljárni a vrbászi cukorgyárnál.

A tartománygyűlés ezután a választmányi tagok fizetésére vonatkozó javaslat tárgyalását kezdte meg. A javaslat szerint a választmány elnöke havi hat-ezer dinár, képviselőtagja havi ötezer, a többi tagok négyezer-négyezeröttszáz dinár fizetést kapnak. A javaslat ellen

Matics demokrata és dr. Radics szöveltek fel, kifogásolván egyrészt azt, hogy a választmány tagjai közt különbséget tesznek, másrészt rámutattak arra, hogy a választmány nem szakértő tagjai mellé a tartománygyűlésnek szakértőket is kell alkalmazni, akiknek fizetésével a kiadások is növekednek. A felszólalások után az elnök megszakította a közgyűlést, hogy a pártok közt a javaslatot illetően egyezséget hozzon létre. A pártkonferencia, amely délután négy órakor

kezdődött, hosszú vita után megállapított a javaslat módosításában. A délután öt órakor megnyitott tartománygyűlésen kompromisszumos javaslatot, amely szerint a fizetéseket, mint pauszdekat, csak az idei költségvetési évre állapítják meg, egyhangulag elfogadták.

A közgyűlés ezután a megyei tisztviselők fizetésének kiutalásáról tanácskozott, majd megkezdtek a tisztviselők pragmatikájáról szóló javaslat tárgyalását.

Megszűnik a kórházakban az ingyenes ellátás

Az egészségügyi miniszter legújabb rendelkezései

Az 1927. évi pénzügyi törvény most megjelent végrehajtási utasítása külön rendelkezéseket tartalmaz a kórházak fenntartásáról és a kórházi adminisztráció ellenőrzéséről. A rendelet szerint ezek az intézkedések az összes nyilvános, állami, önkormányzati és nyilvánossági joggal felruházott kórházakra vonatkoznak. Valamennyi kórház köteles előírt költségvetéséhez alkalmazkodni és ha a megállapított hitelek nem volnának elegendők, kötelesek újabb hitelt engedélyezése végett az egészségügyi miniszterhez fordulni. A kórházi személyzet létszámát a költségvetés alapítja meg és ha a beteglétszám nagysága a személyzet szaporítását tenné szükségessé, akkor a minisztertől kell azt kérni.

Minden kórházban három osztály létesítendő. Az I. osztály napi ellátása száz, a II. osztály 75 dinárba kerül, míg a III. osztályu ellátásért az a legkisebb összeg fizetendő, amelyet a pénzügyi törvény megállapít. Az orvosi kezelésért, műtétekért az I. és II. osztályon a minisztérium által jóváhagyott díjak szedhetők. Az I. és II. osztályon a kórház összes ágynak legfeljebb tizenöt százalékát kitevő ágyak helyezhetők el és ezeknek jövedelmei a kórházi szükségletek fedezésére szolgálhatnak. A munkásbiztosító pénztár tagjai, a hadügyminisztérium szervei és a vasuti jövedelmességi intézmények, amennyiben egyes kórházak fenntartásához hozzájárulnak, a legkisebb ellátási díjat fizetik. Ahol eddig I. és II. osztályok nem voltak, ilyeneket haladéktalanul, de legkésőbb április 15-ig be kell rendezni. Az I. osztályban egy ágyas, a II.

osztályon 4-6 ágyas szobák rendezendők be. Az I. és II. osztály betegeinek élemezésére legfeljebb harminc dinár fordítható. Az I., II. osztályokon csak olyan betegek vehetők fel, akik ezt kérelmezik. A III. osztályon anyagilag tehető betegek nem vehetők fel. Állami hivatalnokok csak akkor helyezhetők el, ha a III. és az I., illetve II. osztály közötti ellátás különbözetét előre megfizetik. Azoknál a kórházaknál, ahol Röntgenkvarc, vagy ambulátorikus megvizsgálásra alkalmas gépek vannak, a miniszter által külön megállapítandó díjakat szedhetnek.

A kórházigazgatók csak akkor lakhatnak a kórházban, ha a célra az építkezésnél kijelölt lakásaik voltak, ellenben, ha utóbb vettek igénybe lakáscélra kórházi helyiséget, az igazgató tartozik három hónapon belül a lakást kiüríteni. Bentlakó igazgató nem üzhet magángyakorlatot.

Azok az orvosok, akik egyetemi tanulmányaik elvégzése után kórházakban akarják egy éves gyakorlatukat megszerezni fizetést nem, csak ellátást kapnak, de azért az önköltségi árakat meg kell fizetni. 120 betegnél egy ügyeletorvos van. Több mint 400 ágyas kórházakban a felvételi irodákban is kell ügyeletorvost tartani.

A kórház pénztárában csak ötezer dinárt szabad tartani, ezen felül összegeket a postatakarékpénztárba kell beutalni, ahol városi takarékpénztárak vannak ott a városi kórházi pénzeket a városi takarékbán helyezhetők el.

Minden kórházban a szegények díj-talan kezelésére ingyenes ambulatóriumot kell berendezni és a rendeletben fel-

sorolt gyógyszereket azoknak ingyen kell kiszolgáltatni. Az ambulatóriumot a munkásbiztosító pénztárak és hasonló intézmények tagjai nem vehetik igénybe. A legfőbb felügyeletet a miniszter gyakorolja, de a noviszadi, zagrebi, szkopljai és sarajevói egészségügyi felügyelők évente legalább egyszer kötelesek megvizsgálni a kórházakat és ellenőrizni a rendelkezések betartását.

A kórházi osztályfőnökök napi négy, az orvosok és asszisztensek napi hat órán tartoznak a kórházban tartózkodni. Az igazgatók hivatalos órája napi hét órában van megállapítva.

Megverték a végrehajtó helyett

Egy szubotica kerkeskedő véres kalandja Kiszácson

Noviszadról jelentik: Izgalmas kalandja volt Kiszácson egy szubotica kerkeskedőnek. M. Mihály kerkeskedő hétfőn üzleti ügyben Kiszácsra utazott, ahol délben betért az egyik vendéglőbe ebédelni. Már az ebéd végén tartott, a mikor egy feldult arcú, tagbaszakadt férfi rontott be a vendéglőbe:

— Ki az az ügyvéd és végrehajtó, aki lezáratta az üzletemet?!

Az egyik vendég tréfából, ujjal M. Mihályra mutatott, mire az ismeretlen szó nélkül rávetette magát a meglepett kerkeskedőre, ütötte-verte, majd székelt ragadt és azzal sujtott le rá. A vendéglős és a személyzet a megtámadott kerkeskedő segítségére siettek és lefogták a dühöngőt, aki folyton azt kiabálta: — Megöllek!

A történetéről értesült a rendőrség is, amely megjelent a helyszínen és a támadót előállította. A kihallgatás alkalmával kiderült, hogy Bukszav Milának hívják, kiszácsi kerkeskedő, akinek egyik noviszadi hitelezője aznap zárat-ta le üzletét. A botrányos esetnek kö-mikus színezetet ad az a körülmény, hogy — mint kiderült — Bukszav figyelmét a szubotica kerkeskedőre maga a végrehajtó, Vojnovics Sztóján hívta fel, aki így megmenekült az ütekektől, amelyeket helyette M. Mihály kapott.

M. Mihályt, miután sérülései súlyosak, beszállították a noviszadi kórházba, Bukszavot letartóztatták.

A gyerek

(Pályamű)

Örzi már négy hónap óta tudja, hogy ennek be kell következnie, de most, hogy kényérdaasztás közben megérezte a gyereket, amint egy pár erőteljesebb mozdulattal jelezte, hogy »van«, a lélegzet mégis megakadt benne és a szívére is elállt. Forgott körülötte minden és ha nem kapaszkodik meg az ágy végébe, el is esett volna. Aztán felnézett a szoba mennyezetén túlra, fel az égi, összekulcsolta két tésztás kezét és — várt valamit. Valami csodáért fohász-kodott, ami meg is történt tudta volna tenni az egészet, majd, mintha egy láthatatlan szigorú vádlónak felelt volna, felhőrdült:

— Nem igaz!

Már pedig igaz volt. Balog István egyetlen gyermekét, Örzi, akit finom vonású arca, apró keze és lába miatt »Örzi kisasszonynak« keresztelt el a falu, egy enyhe, bődítő illatú tavaszi éjjel elszedített egy legény. Ez a legény, bár azelőtt sok mindent ígért kérdés nélkül is, azóta felje sem nézett, pedig ő még most is nagyon-nagyon szereti. A legény a falu legmódosabb gazdájának a fia, akinek az apja felesbe munkál földet. Hogy is gondolhatta, hogy is hi-hette, hogy el fogja venni feleségül, amikor tudta, látta, hogy mennyi gazdag lány versenyez érte, ő pedig csak egy szegény, becsületes ember lánya.

De mit tegyen? Anyjának, ennek az áldott, nehéz munkától korán megöregedett asszonynak már annyiszor akart szólni, de mindig torkára fulladt a szó. Meghalna félelmében, szégyenében, ha el is tudná mondani.

Igen, meghalni. Csak ez az egy ut-

marad. Lám, a molnárk Katicája is, amikor »ugy« maradt, a patakba vetette magát, pedig arról az egész falu beszélte, tudta, hogy rossz, de a »szégyent« ő sem tudta elviselni. »Lám« — villant át benne a megismerés — »a bűn csak akkor teher, ha tettenérik és nem már akkor, amikor elkövetik.« — Ráborult az asztalra és keservesen sirt. Jól esett neki, így, könnyekben feloldani a bánatát. Rövid idő múlva észébe jutott a tészta. Kidagasztotta, miközben a könnyei behullottak a tészta. (Sós lesz ez a kenyér nagyon.) Amikor kigyurta, letakarta egy meleg takaróval, megmosakodott, fejére kendőt kapott és elindult. Észrevétlenül akart kisurranni, de a konyhában ott állt az anyja.

Az anyák szíve érzékeny lemez, megérzi az, ha gyermeke bajban van. Most is, hogy Balogné krumplit szedett az ebédhez a kertben, valami gyanu rohanta meg a szívet és felsietett. Ahogy meglátta a lány feldult arcát és utrakészen, kiesett a szakajtó a kezéből.

— Hová te lány? — szakadt ki belőle sikoltva.

Örzi ráemelte egy pillanatra nagy, vörösresirt szemeit és nem felelt. Arcát gyors egymásutánban szántották át a könnyek.

Átkarolta a lányt, bevonszolta a szobába. Simogatta, esókolta, babusgatta, amíg kikönyörögte belőle a valót. A lány reszkető szívével leste anyja szavát.

Az asszony dermedten állt.

— Az apád — sikoltott fel — mit fog szólni? Agyonver! Megkapta Örzi háját, cibálta, átkozódott és sirt most már mind a kettő keservesen. A könny is elfogyott — egymásra néztek. Nem szöveltek semmit, de mind a ketten arra gondoltak, mi lesz, ha az »apjuk« megjön,

Megrakott buzásszekér állt meg a ház előtt. Szokás ellenére az asszony sietett ki kaput nyitni.

— Hol van Örzi? — szövelte le az ember. — Bent — felelte az asszony tompán. — Mi baj?

Egy hosszú sóhaj és könny volt a válasza.

A kazal előtt megállt a kocsi. Balog leugrott.

— Mi baj, te?

Az asszony elindult a ház felé. Balog rossz érzésekkel, értelmetlenül követte.

— Mi baj, hé? — kérdezte Balog, de a hangja olyan fenyegető volt, mint a mennydörgés. Be fog ide azonnal csapni a villám, ha nem kap rögtön feleletet. — Bözsí ott ült az ágy szélén, összegörnyedve, se élve, se halva.

De azért először sírás jött. És elmondta az asszony jajveszékelve az egészet.

Balog úgy érezte, hogy taglóval vágják fejbe. A szeme vérben forgott.

— Ki volt az a legény, te?!

Ahogy kérdezte, az a halálos ítélet kinyilatkozása volt. A lányban rémület tombolt, szerette, féltette a legényt, ránézett könnyöregve az anyjára, hogy ne szóljon, tagadni próbált.

— Nem tudom — dadogta bután.

— Nem-e? — ordított az apja. — Tán ott sem voltál? — és nekirontott a lány-nak.

Az anya sikoltva vetette közbe magát. Meg kellett mondani:

— Nagy Jani.

Megtántorodott... Jani... az ő fiatal gazdája... akit ő úgy szeret...

Kirugta az ajtót, kilendült az udvarra, lekapta a villát a kocsiról és elrohant.

— Estvány! — kiáltotta eszelősen az asszony.

— Apám! — sikoltotta Örzi. A harag illó olaj, mire az első sarokig ért Balog, már nyugodtabban gondolkodott. Gyilkoljon, vagy verjék őt agyon? Ezzel rendbe lesz hozva minden?

Megtorpant.

Mit tegyen? Hát tényleg vér?... Le-szukják. Egy-, öt-, tizesztendőre. Mi lesz az övével, mi lesz az unokával... Ismét beborította a düh. Mi?! Fattyú! Nem az ő lánya, nem az ő unokája, nem akarja őket ismerni!

De már akkor visszafelé haladt. És akárhogy nem akarta, minden megbán-táson, dühön és önérzetlen keresztül bele-furta magát valami jóleső édes meleg-ség a szíve köré. Mintha egy apró, me-leg, bársónyos gyerekkéz nyúlt volna oda. A gyerek... az unoka...

Az anya és a leány átölelve tartották egymást és reszkette néztek fel rá.

— Hát most mi lesz? — mordult rá-juk.

Az asszony a kendője után nyult.

— Talán még nincs későn. Zsuzsa még tudna segíteni rajta.

Balog cifrán elkáromkodta magát.

— Ide ne hívd, mert agyonváglak.

Nehéz léptekekkel mérte végig a szobát.

— Ha isten úgy akarta, hát legyen — mondta ki a szentenciát. — De hal-lod-e — támadt a lányra fenyegető hangon — a kirelejumát, fiu legyen, azt mondom.

Kinézett az ablakon és rámutatott a nagy buzakaszalra.

— Jut ebből neki is — mondta ellá-gyult hangon. — Hála istennek, szépen termett az idén.

És elfordult, nehogy lássa ez a két drága, beste fehérszemély az arcán vé-giggördülő, áruló, csunya, holdog köny-nyet...

Megfelebbezték

Szubotica földadományozását

A bunyevác Maticea, a Városi Kávéház és a Beograd-szálló ügyében adtak be felebbezést a miniszteriumhoz

Szubotica város legutóbbi közgyűlésének néhány fontos határozata ellen felebbezést nyújtottak be a kiszélesített tanács elégedetlen tagjai. Az első felebbezést, amely Palics-fürdő bérbeadása ellen irányult, a belügyminiszterium elutasította és a Palicsról szóló határozatot így jóváhagyást nyert.

Matikosics Martin földműves, a kiszélesített tanács tagja most megfelebbezte azt a közgyűlési határozatot, amely szerint a város megvásárolja örvény Jurics Bélánétól a Városi Kávéház berendezését. Sztrilics Márk vendéglős, közgyűlési tag a Beograd-szálló bérletére vonatkozó határozat ellen adott be felebbezést a belügyminiszteriumhoz. Végül a Lloyd nevében Damjanovics Milan titkár is benyújtotta a már előre bejelentett felebbezést a közgyűlésnek ama határozata ellen, amellyel a város letvennyole hold földet és ötvenezer dinár pénzeséglet szavazott meg a Bunyevacska Maticeának.

A felebbezésekről a belügyminiszterium előreláthatólag rövid időn belül dönteni fog.

Kasszafurás rendőri segédlettel

A felix-fürdői vasuti szerencsétlenség epilógusa

Nagyváradról jelentik: A nagyvárad vasuti állomáson páratlanul álló eset történt hétfőn. Tizenkét nappal ezelőtt Mihály Irénnek, az 1923-ban történt felix-fürdői vasuti karambol súlyosan sebesült áldozatának jogi képviselője végrehajtást vezetett a CFR nagyvárad vasuti pénztára ellen, a semmitörvényes által jogerősen megítélt 765 ezer lei kártérítési összeg erejéig.

A CFR azon a címen, hogy az állam ellen nem lehet végrehajtást vezetni, fel-folyamodással élt a végrehajtás ellen a nagyvárad törvényszékhez, mely a fel-folyamodást felterjesztette az ítélőtáblához. A felfolyamodásra Mihály Irén jogi képviselője, dr. Markovits József megtette észrevételeit, minek folytán a tábla úgy döntött, hogy *miután az ítélet jogerős, nem ítélet esetén a végrehajtás jogos.* A táblai döntés visszakerült a törvényszékhez, mely utasította Filip József végrehajtót a végrehajtás foganatosítására. A végrehajtó a rendőrséghez fordult karhatalomért, mire a rendőrprefektus a főügyésztől kért utasítást. A főügyész arra az állásponton helyezkedett, hogy a karhatalom kirendelése köz-igazgatási utra tartozik, miért is a rendőrprefektus a megyei prefektushoz fordult. *Jacob* prefektus minden további nélkül hozzá is járult a karhatalom kirendeléséhez. A rendőrprefektus ezen az alapon a vasuti különítményt bízta meg a végrehajtásnál való asszisztálással. Ezek után hétfőn délután három órakor Filip végrehajtó, továbbá Mihály Irén megbízásából dr. Simonka György, dr. Markovits József, dr. Markovits Sándor ügyvédek, valamint a Grünwald Testvérek redőnygyárból egy mechanikus és később maga Grünwald Jenő, a cég tulajdonosa megjelentek az állomáson. Felmutatták a bírósági végzést és a karhatalom kirendeléséről szóló döntést és kérték a rendőrkülönítmény vezetőjét, hogy adjon mellőlük karhatalmat. A rendőrkormányzó egy rendőrszakasszal csatlakozott és a vasuti pénztárhoz mentek, ahol felszólították Eles pénztárost a 765.000 lej kifizetésére. A pénztáros ezt természetesen megtagadta, bezárta a kasszát és a kulcsot zsebreavágta.

— *Tessék elkobozni tőlem a kulcsot.*
A kulcsot természetesen nem kobozhatták el, mert büntény esete nem forog fenn, a tisztviselőt megmozdítani nem állott jogukban és ezért felszólították a *mechanikust*, hogy a kasszát — *turja ki.* A mechanikus hozzá is kezdett nagy apparátussal a kassza furásához. Ezalatt Balóju állomásfőnök telefonon kérte a rendőrségtől a karhatalom visszavonását, azt azonban a végzésre hivatkozva meg-

tagadják. A mechanikus mindhárom zárat kifurva, kinyitotta a Wertheim-kasszát, melyben mintegy hárommillió leány bankjegy volt. Filip végrehajtó kezdte kiszámolni a pénzt, amit a rendőrkormányzó számolt utána. Mikor ezzel készen voltak, dr. Markovits József és a végrehajtó párnahuzatba rakták a pénzt. Minderről jegyzőkönyvet vettek fel, mert a pénztáros semmiféle nyugtát nem akart elfogadni a pénz átvételéről. Ezzel mindnyájan eltávoztak a pénztárból. Mihály Irén jogi képviselői az adóhivatalnál letébe helyezték a háromnegyedmilliót, addig is, míg az ügy végleges elintézését nyer.

Reinhardt-színészek vendégszereplése a Vajdaságban

A Minna von Barnhelmet és az Armány és szerelem fogják eljátszani

Noviszadról jelentik: Dr. Busse Hans, a beogradi német követséghez beosztott követségi tanácsos, aki kedden résztvett a noviszadi hídbeszúratásnál, közölte a *Bácsme gyei Napló* munkatársával, hogy a Reinhardt-féle színházak és a berlini állami színházak tagjaiból alakult színtársulat, amely ezidőszent Romániában van vendégiáték-turnén, legközelebb Jugoszláviába jön vendégszereplésre.

A német színtársulat, amelynek tagjai mind elsőrangú színészek és köztük van Bonu Ferdinánd, a világhírű művész, valamint Else Heins, Reinhardt-nak hosszú ideig volt felesége és munkatársa, *április 22. és 23. napján Szubotica-n fog előadást tartani.* A társulat ezután 24-ikén és 25-ikén *Noviszadon*, 26-ikén és 27-ikén pedig *Beogradban* fog vendégszerepelni. Ezek az estéken a német színtársulat *Schiller: Minna von Barnhelm* és *Kabale und Liebe* (Armány és szerelem) című darabját fogja színrehozni.

Fordulat előtt a szentai katolikus templom ügye

Beogradból bizottság járt Szentán

Szentáról jelentik: A szentai főterei római katolikus templom ügyében rövidesen döntő fordulat történik. A templom építkezése mint ismeretes, még a háború alatt abbamaradt és az építésiügyi miniszterium tilalma folytán az építkezés folytatása még ma sem lehetséges. A szentai római katolikus lakosság már több ízben indított mozgalmat a templom felépítése érdekében, azonban a mozgalom mindeddig eredménytelenül végződött.

Kedden egy bizottság járt Beogradból Szentán és a bizottság tagjai, *Gacesics Péter*, *Ruk Simeon* építésiügyi inspektorok, valamint *Milivojevic Dusan* főmérnök helyszíni szemlét tartottak. A bizottság megállapította, hogy a városnak nincs még jóváhagyott építési szabályrendelete sem és úgy az építkezések, mint új ucekák nyitása teljesen öletszerűen, rendezetlenül történik. A bizottság megvizsgálta a római katolikus templomot is, majd *Sztrilics Béla* képviselővel és a magánügyben Szentán tartózkodó *Szenderovics Antal* szubotica püspöki titkárral konferenciát tartott. A konferencián Sztrilics ismertette a tempomépítés történetét, mire a bizottság megígérte, hogy a római katolikus lakosság kérését a miniszter elé terjeszti.

Hír szerint az építésiügyi miniszter meg fogja engedni a templom építését és ezzel a római katolikus lakosság kívánsága teljesül.

HÁLÓSZOBÁK, EBÉDLŐK
vasutórok, függönyök s.b.
olcsó árban
HEMLER butorúzet NOVISAD

Seipel kancellár a polgári jogrendről

Az osztrák kancellár nem ismer zsidokérdést

Bécsből jelentik: Seipel kancellár hétfőn Klosterneuburgban nagy beszédet mondott, amelyben felvetette azt a problémát, vajjon Ausztria megmaradjon-e a mai gazdasági rend keretében és a magántulajdon elve mellett polgári jogállam, vagy a szocializálás, proletárdiktatura keretei között keresse-e a boldogulást. Seipel kifejtette, hogy a polgári jogrend alapján is lehet a munkásságnak és a parasztságnak jobb életfeltételeket biztosítani.

A kancellár ezután áttért a zsidókérdésre és kijelentette, hogy mint szövetségi kancellár és a keresztényszocialista-nagynémet polgári egységfront vezére, *nem ismer zsidokérdést.* Mint a kormány vezetője, kötelessége öröködni azon, hogy az osztrák köztársaság minden állampolgárának egyenjogúságát mindenki ellen megvédje.

Az osztrák kancellár első választási beszéde általában kedvező hatást váltott ki.

Amerikába

száznegyven új utlevelet adnak ki

A szociálpolitikai miniszter körrendelete a főispánokhoz

Beogradból jelentik: A szociálpolitikai miniszterium köriratot intézett az összes főispánokhoz az *amerikai utlevelek ügyében.*

A köriratban a miniszterium értesíti a főispánokat, hogy míg a zagrebi amerikai konzul közölte a miniszteriummal, hogy *a már benyújtott utlevelekkel fogja a kvótát betölteni*, addig a beogradi amerikai konzul azt jelentette be, hogy *az új utlevelekre ad száznegyven vízumot.*

A miniszterium felszólította a főispánokat, hogy *legkésőbb május 1-ig tartományonként terjesszék föl az amerikai utlevelet kérők jegyzékét* és a miniszterium a jegyzék alapján fogja a beogradi amerikai konzulátussal a kérdést elintézni. Bácska és Bánát a beogradi amerikai konzulátushoz tartozik.

Éléskamara a föld alatt

Ves edelmes cigánybanda került csendőrközre Zsabaljon

Noviszadról jelentik: A zsabalyi csendőrség Bácskogradistván egy öt tagú cigánybandát fogott el, amely már hónapok óta fosztogatja a Bácskát. Roszman Hugó kikindai cipész pénteken este Kikindáról Sztaribecsejre indult és egy szekéren nagymennyiségű cipőt vitt a sztariibecseji vásárra. A cipész vasárnap hajnalban arra ébredt, hogy a kocsijáról az egész cipőrakományt ellopták, mire feljelentést tett a csendőrségnek. Időközben újabb feljelentések is érkeztek kisebb-nagyobb lopásokról. A csendőrség Zsabaly határában megtalálta a károsult Roszman Hugó ládáját, amelyből azonban már hiányoztak a cipők.

Ekkor történt, hogy *Sarnyai Sándor* német csendőrségi asszony egy cigánybandánál sok cipőt látott és mert gyanusnak találta ezt, rendőrt akart hívni, de a cigányok megneszelték és megfenyegették. Amikor a cigányok már elmentek és az asszony biztonságban érezte magát, feljelentést tett a csendőrségen. A csendőrség üldözöbe vette a cigányokat és azokat a bácskogradistvaei határában el is fogta.

A cigányok beismerték a lopást, de a cipők egy részét már eladták, míg a többit elrejtették. Kihallgatásuk alkalmával több mint tizenöt betörést és lopást ismertek be, amelyeket különféle bácskai községekben követtek el. Beismerték, hogy Zsabalyon Ricicskov Szá-

va zsabalyi Jakos házába betörték és onnan nagymennyiségű zsirt és sonkát loptak el. Hasoulóképen megdézsmálták Ricicskov Péra éléskamráját is, nemkülönbön Novakov Nikola házát is és a zsákmányolt nagymennyiségű élelmiszert a zsabalyi határban a földben ásták el, amelyet a csendőrök ott meg is találtak.

A letartóztatott cigányok között van Jovanovics Milán is, akit a kirajevi törvényszék 1924-ben vizsgálati fogságba helyezett, mert kétszeres rablógyilkossági kísérlettel gyanúsították, de Jovanovics Milán a kirajevi fogházból megszökött.

A cigányokat beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

Arannyal kövezték az országutat

Aranylemezeket találtak Délesehországban az utjavi ásrá használt kövekben

Brunnból jelentik: Néhány héttel ezelőtt Délesehország egyik kis községében szenzációs esemény játszódott le. A Vodnan község melletti téglagyárhoz vezető országutat kötőrmellekkel javították, amelyet a közeli Krepitz melletti kis kőbányából fejtettek.

A kő feldarabolásánál annak egyes hasadékaiban hajlítható érlelapokat találtak, amelyeket a munkások eleinte eldobtak, mert azt hitték, hogy azok közönséges csillámok. A különös leletnek mégis hamarosan híre ment és a környékbeli községek lakossága csakhamar rájött arra, hogy *a hajlítható érlelapok tulajdonképpen aranyból vannak.* A közmunkaügyi miniszterium azonnal intézkedett, hogy az érletartalmu területet az állam részére foglalják le, közben azonban már magánérdekeltségek is megtették azokat az intézkedéseket, amelyek a törvény értelmében részükre az érletartalmu területet biztosítják.

A Vodnan melletti érlelapok hivatalos vizsgálata megállapította, hogy a Krepitz község melletti kőbányában több vasérc-ér található, ami egyébként Középesehszlovákiában általános jelenség. A vasérc-ér és a gránitörmelék érintkezésénél *aranytartalmu ércek képződnek, amelyek az idők folyamán szétporladtak és tiszta aranyat hagytak maguk után.* Olyan tiszta aranylemezeket is találtak, amelyek sulya tizenhét gramm. A közmunkaügyi miniszterium átvizsgálta az ércek egyik részét és megállapította, hogy *abban számos helyen tiszta arany kristályosodott ki.* Egy ilyen aranydarabot fel is vittek Prágába, a közmunkaügyi miniszteriumba. Az érceket, amelyben az aranylemezeket találták, eredeti állapotában nagyon kemény, úgy hogy arany bányászása nagy termelési költségekkel járna annál is inkább, mert valószínű, hogy az aranylemezeket csak rendszertelenül lehetne megtalálni. Az állam Délesehszlovákia azon a vidékén, ahol az országutat véletlenül aranytartalmu kötőrmellekkel javították, alapos geológiai vizsgálatot fog végrehajtani, a magánvállalkozók pedig, akik már megszerezték maguknak a bányászati jogot, a bányatórvény értelmében arra vannak kötelezve, hogy költséget nem kívélve, kezdjék meg az arany bányászását.

Az aranylelet egyelőre tehát csak költségeket fog okozni.

Ujból megnyílt

A n. v. a. i. „HARSFA“ (Linde) vendég-ló!

Van szerencsém a n. v. a. i. közönség szives tudomására adni, hogy Zarkov György vendég-ló utól a

„HARSFA“ (Linde) vendég-öt átvettem azt lejjese újonnan r. novilam, moderall bere-deitem és ujbo megnyitottam.

Ho szu éveken ke eszo a „Fehér hajó“ ben nini f. piacer mi odtem és kiérdemitem a közönség bizalmát. Err. úmas kodva és arra, ho y legjo a italozal, legizletesebb eteleket fo ok a n. v. a. közönségnek fuzszolgálni a on reménynek adok kif je est, hogy ezen réai nagyhirű vendég-öt átvetele akalmából engem támogatásukban fognak részesíteni.

Nagyabecseúti tiszteltel
Janč nic Pero
a n. v. a. i. „Harsfa“ vendég-lója

HIREK

Város esőben

Ijedt verébseregek ellepték a korzó egyik nyílt akácját. Fűlétket, zagyván sikongtak; annyi panasz és annyi furesa melankólia volt felviharzó sikolyukban, hogy az emberek figyelő szemmel néztek fel a magasba. Tompa kábulat ereszkedett le a házak tetejéről, laposan sárgán, mint a homok, hullt, hullt betömte az orlyukakat, betapasztotta a szemeket, idegesen peregt a bőr öszszehorzongó rostjain, folyt, csöpögött ez a sikos, olajos súlyos láthatatlan homok, ráült a mellekre, bekajánkodott a torokba és a tüdőbe. Senki sem tudta, miért, de nyugtalan lett. Idegesen kapkodtak félre a fejüket a sétáló diáklányok, az alkonyatból settenkedő, botor veszedelem nyugtogatta elő karjait, megrágtatta a kabátok lebegő szárnyait, helekaspaszkodott a hajfűrtökbe és lázasan, nyirkosan langyos-hűdegen megsimogatta az asszonyok bőrét.

Brr, zzz, brr... indult el valahonnan a titokzatos mörög. Porfátyol ficáinkolt az utakon, fehér papirrongyok röpöttek fel a levegőbe, mint ijedt kis sikolyok és az esti korzó pompázó közönsége tévován ringott a házak között. Valamire vártak. A szerelmesek egymásra néztek és szemükből kikarikáztak a kérdőjelek. A város háza tornya fölött lomha felhődrapériák pipiskedtek felfelé. A hangulat mindig riasztóbb, félelmetesebb, tikkadtabb bántóbb lett. Az égbolt sárgán vigyorgott és két karjában ringatta a házakat. A csatornáknak megkordult a gyomra és az árkok felbűfögték ölükéből a melegződ iszapott.

Az égbolt arca sárgán, misztikusan vigyorgott, aztán puffadni kezdett, mint a vízbeülő. Dagadt, dagadt, tágult félelmesen... Kinos volt látni ezt a halálos vergődést, a gyötrelmet, amely kiverítkezett a sárga, foltos arcon. A fák felnyögtek a roppant súlytól és a karsu városháztorny meghajtotta grafit színű fejét.

Összehujva rebentek szét az emberek. Mindenki halálos veszedelemtől félt, furesa erő horpantotta össze a fuldokló ziháló tüdőket, a nyugtalanság bekalimpált a koponyába... a halálos verejték kiesurrant az égbolt eltorzult arcából és hullt, hullt lassan, puhán melegen a jószagu tavaszi eső.

A lidérenyomás, amely a lelkekre nehezedett, megszűnt. A vízesőpek bánatosan muzsikáltak az aszfalt hátán. A színház oszlopai alól köszöntöttek az emberek. Az égbolt sápadt arcáról eltűnt a kín — csak szomorúan, könnyesen mosolygott. Olyan volt mint egy szép fiatal halott...

Szegedi Emil

VÁROSI SZÍNHÁZ. Április 19-ikén, kedden: *Madame Butterfly* (Pillangó kisasszony). A begradi Opera vendégjátéka.

Április 20-ikán, szerdán: *Rigoletto*. (A begradi Opera vendégjátéka.)

VÁROSI MOZI. Csütörtök 14, szombat 16, vasárnap 17, hétfő 18-ikán: *A hintásledény*, Harry Liedtke, Ossy Oswald vigjátéka. *Lángoló vizek*, Mary Carr második nagy filmje.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: A hőmérséklet súlyos csökkenésével változókéony, szeles, hűvös idő várható, kevesebb esővel.

— **Ófelsége teát adott a bizantológiai kongresszus tagjainak tiszteletére.** Beogradból jelentik: A bizantológiai kongresszus kedden folytatta munkáját. A kongresszus tagjai közül többen előadásokat tartottak a bizanci műemlékekről. Délután hat órákor Ófelsége a király teát adott a kongresszus tagjainak a tiszteletére, amelyen megjelentek a kormány tagjai és a diplomáciai kar is. A kongresszus vasárnap fejeződik be. A kongresszus tagjai ezután Délszerbiába utaznak, ahol különböző bizanci műemlékeket tekintenek meg.

Megkezdődött a munkáskamarák országos ankétje

A munkásbiztosítás kérdése és az új pénzügyi törvény

Noviszadról jelentik: Kedden délelőtt kezdődött meg a noviszadi grafikai munkások szakszervezetének házában a munkáskamarák országos ankétja, amelyen mintegy harminc küldött jelent meg. Az ülést délelőtt kilenc órákor Muzikravics Száva a begradi központi munkáskamara titkára nyitotta meg, aki rövid beszédben üdvözölte a megjelenteket és kifejtette, hogy az új pénzügyi törvénnyel kapcsolatban szükségessé vált: a munkásbiztosítás kérdésének a reorganizálása is és ezért volt szükség az ankét egybehívására. Az ülés ezután egyhangulag Vilics Negoszlávot, a begradi munkáskamara elnökét választotta meg az ankét elnökévé.

A délelőtti folyamán több beszéd hang-

zott el a munkásbiztosítás kérdésével kapcsolatban és valamennyi szónok hangsúlyozta, hogy a biztosítás eddigi típusát feltétlenül meg kell őrizni. A kiküldöttek referáltak a munkásbiztosítás eddigi eredményeiről és a biztosítás végrehajtásáról. A beszédek elhangzása után három bizottságot választottak, amelyek a délután folyamán a határozati javaslat részleteiről tárgyaltak. A plénum szerdán délelőtt ül ismét össze és ekkor a bizottságok bejelentik konkrét javaslatukat a munkásbiztosítás reorganizációjáról és ugyancsak bejelentik a határozati javaslatot is, amelyet az ankét a szociálpolitikai miniszterhez fog elterjeszteni. A szerdai pléna ismét elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

— **Alekszijevis Mita Noviszadon.** Noviszadról jelentik: Alekszijevis Mita, a belügyminiszterium Bánát-Bácska-Baranya ügyosztályának főnöke, a begradi tartomány főispánja kedden délelőtt tizenegy órákor Noviszadra érkezett és résztvett a hátskai pravoszláv püspökség konzisztórium ülésén. Délután hat órákor Alekszijevis Mita visszautazott Beogradba.

— **A politikai pártok bánáti készülődése a községi választásokra.** Becekeről jelentik: A bánáti politikai pártok már megkezdtek agitációjukat a községi választásokra. Vasárnap a demokraták tartottak Becekeréken konferenciát, jövő vasárnap pedig a felsőbánáti radikális párt ül össze dr. Ninesics Momesiló elnöklete alatt. A konferencián rezolúciókat fognak hozni, hogy a tartományi székelyet Beogradból Becekerékre helyezik vissza. Pribisevics Szvetozár a jövő hét elején érkezik a Bánáthba és először Kikindán tart konferenciát, majd több helyen népgyűléseket tart.

— **Elhalasztották Noviszad közgyűlését.** Noviszadról jelentik: A városi kizselyesített tanács közgyűlését csütörtökre tervezték, időközben azonban olyan okok merültek fel, amelyek miatt a közgyűlést el kellett halasztani. A közgyűlést ezután a jövő hét keddiére hívták össze.

— **Jegyzői áthelyezések.** Beogradból jelentik: A belügyminiszter Surianba jegyzőnek kinevezte Milanovics Koszta, a belügyminiszterium Bánát-Bácska-Bulja György beodrai jegyzőt, Beodrára Popovics Milán ernabari jegyzőt, Črnabarára Pavlovics Szteván szveti-eleméri jegyzőt, Szveti-Elemérré Lavrnics Vladisláv potiszi-szveti-iváni jegyzőt. Potiszi-Szveti-Ivánnra pedig kinevezte Lázár Jovánt, volt községi jegyzőt.

— **Pusztító árvizek Amerikában.** Newyorkból jelentik: Cansas City-ből érkező jelentés szerint Cansas és Boklahoma államokban óriási árvíz pusztított. A folyók mindenütt kiléptek medrükből és rengeteg falut elöntöttek. Az árvizek eddig tíz halottja van és négyszáz házat kiűrtettek. A Misszippin a víz apadóban van.

— **Jevgyevics Dobroszláv, az Orjuna vajdasági parancsnoka.** Jevgyevics Dobroszláv, a Vidovdan szerkesztője az alábbi nyilatkozatot küldte be szerkesztőségünknek: Nem áll, hogy az Orjuna kongresszusán csak Bartulovics és Leontics urakkal voltam, hanem velünk volt az Orjuna szervezet négyötöd része. Nem a mi indítványunk volt, hogy a független demokrata párt szolgálatába álljunk, hanem azt követeltük, hogy az Orjuna összes vezetői működhesse abban a párthban, az Orjuna szervezet pedig katonai szervezetté alakuljon át, mert a jelenlegi piszkos és romlott párt-rezsimnek épen parlamentáris uton nem törhető le. Ez elfogadatot 102:30 szavazattal szemben és az Orjuna választási parancsnokának kineveztetett Kranjč mérnök, míg a Vajdaság részére én, Jevgyevics Dobroszláv.

— **A miskolci munkásbiztosító igazgatójának kormányzósértésl és nemzetgyalázásáért pere.** Miskolcra jelentik: A debreceni törvényszék büntető tanácsa kedden délelőtt kezdte a miskolci törvényszéken tárgyalni Kállai Gézának, a miskolci munkásbiztosító pénztár három hónappal ezelőtt letartóztatott igazgatójának kormányzósértésl és nemzetgyalázási perét. A vád szerint Kállai különböző súlyos kijelentéseket tett, amelyekkel a kormányzót és a kormány egyes tagjait a munkásbiztosító pénztár helyiségeiben megsértette és megrágalmazta. A tárgyaláson a vádlott ártatlanságát hangoztatta és tagadta, hogy sértő kifejezéseket használt. Csak annyit ismert be, hogy egy Vass Józsefről szóló és közszájon forgó anekdotát mondott el és ezt fordították el annyira tisztviselői, hogy a kormányzósértésl és nemzetgyalázási pert indították ellene. Az ügyben a törvényszék negyven tanút fog kihallgatni.

— **Amikor a vasúti ör zsarol.** Noviszadról jelentik: Radajcsin Bogoljub kikindai vasúti ör a múlt év végén névtelen levelekben azzal fenyegette meg Hamang Mihály nagybirtokost, ha nem fizet neki nagyobb összeget, meg fogja ölni. Ezeket a névtelen leveleket Romániából adatta fel Hamang címére, akiknek a román Bánáthban is van birtoka. Mikor Radajcsin zsarolása kiderült, megindították ellene az eljárást és a kikindai törvényszék ez év január tizenegyedikén megtartott tárgyalásán nyolc hónapi elzárásra ítélte. Radajcsin az ítélet ellen felebhezett és így ügye a noviszadi felebbviteli bíróság elé került, amely kedden délelőtt megtartott tárgyalásán az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet jogerős.

— **Hat évi börtön emberölésért.** Noviszadról jelentik: Velagics Spiró ercenkai munkás a múlt év július tizenhetedikén este egy hatalmas vascsővel megölte Pávics Ferenc földmivest, akinél hosszabb ideig dolgozott. Velagics a gyilkosság előtt hónapokig vizállyban volt Pávicsal, akinek feleségét megrágalmazta és ezért nyolcszáz dinár pénzbüntetésre ítélték. A végzetes estén Velagics találkozott Pávicsal, aki megkérdezte, hogy miért nem fizeti le már büntetését, mire Velagics dühbe jött, egy vasdarabot kapott fel és azzal febeütötte Pávicsot, aki rövid szenvedés után meghalt. A szombori törvényszék 1927 február 7-ikén megtartott tárgyalásán Velagicsot szándékos emberölés címén hat évi börtönre ítélte, ami ellen a vádlott felebhezett. A noviszadi felebbviteli bíróság Aranicki-tanácsa kedden tárgyalta ezt a bünyget és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

— **Tábornokok párbaja Romániában.** Bukarestből jelentik: A román főváros előkelő társadalmát most Cantacuzino és Florescu tábornokok afféria foglalkoztatja, amely Florescu tábornok diszkvalifikálására vezetett. Cantacuzino tábornok cikket írt a Cuvantulba, amelynek kitételeit Florescu tábornok magára nézve sértőnek találta és provokálta Cantacuzinót. A segédek könnyű feltételü-

kardpárhajban állapodtak meg. Florescu az első összecsapásban a nyakán könnyen megsérült, mire a párbajvezető Rakovica herceg «állj!»-t vezényelt. Florescu azonban a küzdelem hevületében annyira elvesztette önuralmát, hogy rárohant ellenfelére, balkezevel megragadta kardját s erőteljes ülést mért mellére. Florescu a párbajvezető második és harmadik «állj!» kiáltására is offlytatta a vagdalkozást, de lapos vágásaival csak könnyű sérüléseket okozott Cantacuzinónak, aki nem védhette ki az ütéseket, mert Florescu fogva tartotta jobbját. Csak nehezen lehetett a két bajvivót egymástól elválasztani. A küzdelem ezzel ezzel véget is ért, az esetről jegyzőkönyvet vettek fel s annak alapján Cantacuzinó segédei megtették a lépéseket Florescu tábornok diszkvalifikálására.

— **Zaniboni maga határozta el a Mussolini elleni merényletet.** Rómából jelentik: A Zaniboni per tárgyalásán Capello tábornok után Zanibonit hallgatták ki, aki elmondta, hogy Párisban Garribaldi ezredes jelenlétében vett fel pénzt a fasizmus elleni küzdelemre és csekkeket is kapott Peppino Garribaldi aláírásával. A Mussolini elleni merényletet maga határozta el, nem avatott be tervébe senkit — kijelentette, hogy tettéért — viseli a felelősséget, nem kér irgalmat. Ezután Ulisse Dvesi és Nikola vadtottakat hallgatták ki, akik kijelentették, hogy a merényletről nem tudtak semmit.

— **Bigámiaért letartóztatták egy mohamedán hitre áttért aradi kereskedőt.** Aradról jelentik: Arad kereskedelmi köreit rendkívül szenzációs letartóztatás foglalkoztatta. Niculescu főügyész maga elé idézte Scholez Alajos ismert aradi fakereskedőt és feleségét, Stolcz Bibát, akikkel közölte, hogy bigámia miatt felsőbb rendeltre letartóztatja. A letartóztatást rendkívül bonyodalmas és hosszú házassági botrány előzte meg. Scholez Alajos első feleségétől mindenképpen el akart válni, amibe az asszony nem egyezett bele. A fakereskedő, hogy bosszút álljon, Ada-Kalé szigetére utazott és ott áttért a török vallásra és azután Stolcz Baba araditárnálánnyal Turnu-Severinben házasságot kötött. Az első feleség feljelentésére már régebben megindult az eljárás, de úgy látszott, hogy az ügynek nem lesz komolyabb következménye, miután az aradi ügyészség, amely az igazságügyminiszteről kért utasításokat, azt a választ kapta, hogy az ügyészségre bizza a döntést. Scholez fakereskedőt és feleségét átkísérték a vizsgálóbíróhoz.

— **Likvidálják a megyéket.** Beogradból jelentik: A belügyminiszter kedden aláírta azt a rendeletet, amely a vármegyék likvidálásáról intézkedik.

BI-OXYNE 3 nap alatt teljes gyógyászat.

— **Érdekes elvi jelentőségű ítélet egy sajtóperben.** Noviszadról jelentik: Vučics Milán titeli főszoigabíró sajtóperet indított a Noviszadon megjelenő «Narod» felelős szerkesztője, Szávics Mirkó hírlapíró ellen, aki lapjának január 15-iki és 22-iki számában az ellenzéki gyűlések betiltásával foglalkozva súlyos támadást intézett a főszoigabíró ellen. Vučics főszoigabíró a szerb büntetőtörvénykönyv 104. §-a alapján hivatalnok-sértés miatt indított pert a szerkesztő ellen, azonban a noviszadi törvényszék felmentette, mert sajtó útján nem lehet az idézett szakaszban körülírt hivatalnok-sértést elkövetni.

— **Négy évre ítölt gyermekrontó.** Noviszadról jelentik: Aibach Ferenc szveti-iváni földmivés 1924 augusztus 24-én erkölestelen merényletet követett el egy tizenkétéves kisleány ellen, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A szombori törvényszék 1926 december 25-ikén megtartott tárgyalásán a merénylet négy esztendőre börtönre ítélte. Aibach az ítélet ellen felebhezett és ügyét kedden délelőtt tárgyalta a noviszadi felebbviteli bíróság Aranicki-tanácsa, amely az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Aibach védője semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

— **Szokol-előadás a Városi Színházban.** A szubotical Szokol-egyesület szerdán, április 13-ikán este fél kilenc órai kezdettel szokolista előadást tart a következő programmal. 1. Szebanov-Pavlovics: Fegyvergyakorlatok, bemutatja a fiú gyermekosztály. 2. Jeger-Vukics: Gyakorlatok zászlókkal: bemutatja a női gyermekosztály. 3. Cserkei: »Miért hallgatsz te szerb?« gyakorlatok. Bemutatja a férfi középosztály. 4. Karika-gyakorlatok. Bemutatja a női középosztály. 5. Vukov. Gyakorlatok rövid pálcákkal. Bemutatja a szentái osztály. 6. Az összokol versenyeken a VIII. szokol-gyakorlatokon a múlt évben Prágában nyert diplomák kiosztása. 7. Gyakorlatok nyújtón. Bemutatja: a férfi osztály. 8. Ocsenacssek—Pospisil: Ritmikus gyakorlatok. Bemutatja: a női középosztály. 8. Ocsenacssek—Pospisil: Ritmikus pálcákkal. Bemutatja: a női középosztály. 10. Muraik: »Connen« férfi osztály. 11. Piaszieska—Pospisil: Szita gyakorlatok, bemutatják a női tagok. 12. Pergl—Pospisil: Tirán bukása, bemutatja a férfi osztály. Jegyek a színházi pénztárnál. Katonazenekar.

— **Noviszdai város és az Aero-klub.** Noviszdáról jelentik: A noviszdai Aero-klub az ifjúsági propaganda céljára tizenöt ezer dinár szubvenciót kért a várostól, továbbá kérte ingyenes telek adományozását felépítendő klubháza számára. Az Aero-klub vezetősége kedden délelőtt meghívta a városi tanácsot és bemutatta a legújabb repülőmodelleket. Ezután villásreggeli volt a városi tanács tiszteletére.

— **A pancsevői kéjgyilkos a semmitőszék előtt.** Noviszdáról jelentik: A noviszdai semmitőszék június 1-re tüzte ki Lackovics Zsárkó, a halálraítélt pancsevői kéjgyilkos bűnügyének semmitőszéki tárgyalását.

— **Nagy oratórium a becskerek-i római katolikus templomban.** Becskerek-ről jelentik: A becskerek-i római katolikus templomban kedden este mutatták be először Friedrics Seitz nagy zene-művét, a »Die Passion« című oratóriumot. A nagyszerű bemutatáson, amely világszoros művészi esemény volt Becskereknek, az evangélista szerepét Stein Sándor, a szolókvarterben rajtuk kívül dor, Jézus szerepét Gutjahr Károly, a szoprán áriát Kovacsik Irma, a tenor-áriát Stein Sándor énekelte, valamenynyien igazi művészettel. A terítettben Kovacsik Irma, Sindelas Berta és Stein Sándor, a szolókvarterben rajtuk kívül még Gutjahr Károly énekelte. A nagy oratóriumban ezeken kívül egy harminc tagú ének-kar és husztagú zenekar működött közre, az angyalok karában pedig ötven polgári iskolai növendék énekelte. A nagy művészi sikert reprezentáló oratóriumot Weninger József egyházi karnagy dirigálta, a zongorakíséretet Weninger Ernő akadémikus szolgáltatta. A gyönyörű zeneművet szerdán, csütörtökön és nagypénteken is megismétlik, mindenkor este félhét órai kezdettel.

— **Pert indítanak a posta ellen a palicsi telefonelőfizetők.** A palicsi telefon-előfizetők még nem tértek napirendre a fölött a rendelet fölött, hogy Palics Szubotical szemben már interurbán relációba esik és minden beszélgetésért külön öt dinárt kell fizetni. Az előfizetők között mozgalom indult meg, hogy pert indítsanak a postakincstár ellen, mert 1927 első felére felvett a posta ezeröttszáz dinár előfizetést, de nem jelentette be, hogy ezért a pénzért csak palicsiak beszélhetnek egymással és Szuboticalra már külön kell fizetni. Ha ezt előre tudták volna, nem fizettek volna elő, míg most fizettek ezeröttszáz dinárt és nem használhatják a telefont, tehát a palicsi telefonelőfizetők véleménye szerint a posta nem tett eleget velük szemben vállalt kötelezettségének, amiért kártérítést lehet követelni.

— **Nagyheti lamentációk a szombori római katolikus templomban.** Szomborból jelentik: A szombori római katolikus plébániatemplomban a nagyheti lamentációkat a következők énekelik: Szerdán: Inhoff Józsefné, Csűrűs Károly és Inhoff József. Csütörtökön: Balczér Baba, dr. Adries János és Beogárd István. Pénteken: Kalesán János, Hrabovszky István és Illés Vilma. A lamentációk kíséretét Inhoff József és Doroties István kántor fogják ellátni. A lamentációk mindenkor délután 4 órakor kezdődnek.

— **Letartóztatták a leánykereskedéssel gyanúsított noviszdai cselédközvetítőt.** Noviszdáról jelentik: A noviszdai törvényszék vizsgálóbírája elrendelte Friedman Kálmán cselédközvetítő ellen az előzetes letartóztatást. Friedman, mint ismeretes, pár nappal ezelőtt leánykereskedelem gyanújával vették őrizetbe.

— **Vérgzés — söröspohárral.** Noviszdáról jelentik: Prodanovics Makszim klisai földműves a múlt év augusztusában söröspohárral fejbevégtá Kosztics Mirkót, úgyhogy ez vértől borítva esett össze. A bíróság kedden Prodanovicsot nyolc napi fogházra ítélte.

— **Öngyilkos nevelő.** Noviszdáról jelentik: Pacher József krizeveii származású noviszdai nevelő kedden reggel félhat órakor Buza-tér 4. szám alatti lakásán lúgkőoldatot ivott. Esméletlen állapotban találták meg és becszállították a kórházba, ahol estig sem tért eszméltre. Állapota súlyos. Pacher József, aki négy év óta jegyben járt egy noviszdai biztosítási tisztviselővel, már napok óta hangoztatta, hogy öngyilkosságot fog elkövetni.

— **Winterry sikerei.** Általános feltűnést keltettek Szubotical azok a csodálatos eredmények, amelyeket Winterry egy új kutatási területen ért el. A grafológia és tenyérlás mestere intuitív képességéről legutóbb azzal tett tanúságot, hogy legtávolabb hozzátartozók nevét a telepáthiát felülmúló módon csalhatatlanul elősorolta. Winterry párnapig még Szubotical maradt és Alekszandrovics-ucca 9. szám alatti irodájában fogadja a publikumot. (Telefon 834.)

— **A szrbobrani »Buducnoszt« ifjúsági alkoholelles egyesület előadásai.** Sztaribesejéről jelentik: A szrbobrani gimnáziumi tanulók »Buducnoszt« alkoholelles egyesülete sikerült előadásokat rendezett az alkohol káros hatásáról. A gimnáziumi tanulók részére a főgimnázium épületében tartották meg az előadást. Beszédet tartottak Marcesics Jovan gimnáziumi igazgató, dr. Babics-Keszler Zdenka orvosnő, Vasziljev Száva és Stevanov S. tanulók. Az előadást megismételték a szrbobrani iparos iskola növendékei előtt, ugyszintén átrándultak Turijára is, ahol az ottani »Szent Száva Otthon«-ban tartották meg az előadást nagyszámú közönség előtt.

— **A »Noszti-fiu« Topolán.** A topolai műkedvelők vasárnap és hétfőn műkedvelő-előadást rendeznek, amely alkalommal a »Noszti-fiu« esete Tóth Marival című kitaláló Mikszáth—Harsányi vígjátékot adják elő. Előadás után reggelig tartó táncmulatság lesz.

— **A kocsmai verekedés vége.** Noviszdáról jelentik: Tarica Nikola alibunári földműves 1926 szeptember 19-én éjszaka Stinga József alibunári vendéglőjében ittas állapotban beleszórt Sztojanov Milán birtokosba, akivel összeveszett. Mivel Sztojanov nagy társaságban volt, Taricát lefegyverezték. Az ittas ember erre az uccára ment, ahol elbujt és mikor Sztojanov kijött a vendéglőből, megtámadta és késével mellbeszurta, társait pedig elkergette. Sztojanov súlyos sérülést szenvedett, de sikerült megmenteni az életnek. A pancsevői törvényszék 1926 december 29-én tartotta meg ebben az ügyben a tárgyalást és Taricát egy évi börtönre ítélte. Tarica felebezett és ügyét kedden tárgyalta a noviszdai felebbviteli bíróság Aranicki-tanácsa, amely az elsőfoku ítéletet helybenhagyta.

— **Mibe kerül az utlevél?** Legutóbb írtunk arról, hogy a falusi lakosságot egyes helyeken illetéktelen díjak fizetésére kényszerítik azért, hogy utleveleket megkaphassák. Kimutattuk, hogy mindössze 140 dinár, amit a községi jegyző jogosult az utlevél kérvényért és kiállításért felszámítani. Egyik olvasónk most arra figyelmeztet, hogy a baranyai lakosság számára különösen terhes és költséges a jövedelemadó kifizetését igazoló bizonyítvány megszerzése. A baranyai községekből be kell menni Batinára, ami egy napot jelent s két-három hónapig kell az utlevélre várni. Valóban itt volna az ideje, hogy a forgalom szabadsága érdekében a lehetőség szerint megkönnyítsék, nem pedig egyre nehezítsék az utlevél megszerzését.

— **Épül a noviszdai híd.** Noviszdáról jelentik: Kedden történt a dunai híd közép-ső részének becszállítása. A hidrészt ümpepélyes elhelyezésére Noviszadra érkezett dr. Klöle M. dortmundi nagyiparos és dr. Gollnow Hanz német hidépítő-gyáros, Schöndorfer Heinrich német műegyetemi tanár, dr. Busse Hans beograd német követségi tanácsos, Trifunovics Pál, az építésügyi minisztérium osztályfőnöke, Miksics Pera beograd egyetemi tanár, Tincakovics Luka magántanár, Jojics Vlada, az építésügyi miniszter kabinetirodájának főnöke, Jokics Gyura tábornok, hadseregparancsnok, Nikolics Milutin, Sztanojovics Ráda, dr. Dimitrijevics Milán tábornok, Malinovics ezredes, a dunai flotta parancsnoka. Megjelent Lakics Jovan noviszdai polgármesterhelyettes az egész városi tanácsal, valamint nagyszámú előkelő közönség. A hidrészt becszállítása délelőtt tizenegy órától egy óráig tartott. A munkálatoknál kisebb baleset történt, mert a noviszdai építési főmérnök, aki a becszállításnál a híd tetején állt, beleesett a Dunába, de rövid idő múlva partot ért és semmi baja sem esett.

— **Választási epilógus a semmitőszék előtt.** Noviszdáról jelentik: Jarakula Bogdan szombori megyei hivatalnok a Szomborszi Glasznik 1925 szeptember 9-iki számában »Ki terrorizált a választás előtt és alatt« című cikket írt, amelyet dr. Maglic Cvetó és dr. Racic Szima szombori ügyvédek magukra nézve sértőnek találtak. A szombori törvényszék Jarakula Bogdánt egy havi fogházra és ötezer dinár pénzbírságra ítélte. A noviszdai felebbviteli bíróság február 1-én a büntetést tíz napi fogházra és kétezer dinár pénzbírságra szállította le. A felebbviteli bíróság ítélete ellen beadott semmiségi panaszt a semmitőszék kedden elutasította.

— **Bánky Vilma a Goldvin filmgyárhoz szerződött.** Newyorkból jelentik: Bánky Vilma, a Zukor filmvállalat népszerű starja a Metro-Goldvin filmgyárhoz szerződött.

— **Vasuti összeütközés Brünneben öt halottal és százhusz sebesüléssel.** Brünne-ből jelentik: Kedd reggel hat óra harmincnyolc perckor a Blasovitzból jövő személyvonat a brünne pályaudvaron összeütközött egy másik személyvonattal, amely ugyanakkor futott be a pályaudvarra. Az összeütközésnek öt súlyos sebesültje volt, akik rövid idő múlva belehaltak sebesülésükbe. Az eddigi megállapítások szerint százhusz megsebesültek. A katasztrófát az okozta, hogy a Blasovitzból jövő vonat a vészjel ellenére tovább haladt. Szigoru vizsgálat indult meg annak megállapítására, hogy ez miképp történhetett meg.

— **Ezer dinár pénzbüntetés egy kortesbeszéd miatt.** Szentáról jelentik: A tartománygyűlési választások idején történt, hogy Katona János tartománygyűlési képviselőjelölt Tornyospusztán kortesbeszédet tartott, amelyben súlyosan megsértette Kerepesi Vince jelenlegi tartománygyűlési képviselőt. Kerepesi a járásbíróson becsületsértési pört indított Katona ellen és ebben az ügyben kedden tartották meg a tárgyalást. A bíróság Katonát ezer dinár pénzbüntetésre ítélte, de az ítéletet felfüggesztette.

— **A Fruska Gora turistaegylet husvéti kirándulása.** Noviszdáról jelentik: A Fruska Gora turistaegylet husvétkor háromnapos turistakirándulást rendez. Az utvonat: Noviszd—Ilok—Zmajevac—Kamenica—Noviszd. Szombaton délután négy óra ötven perckor indulnak a kirándulók vonattal Palánkára, az első éjszakát Ilokon, a második éjszakát Esperán töltik. Jelentkezéseket április 15-ig fogad el Pakvor József csoportvezető.

— **Szurkálás.** Noviszdáról jelentik: Gornikovilban hétfőn Erdelján Gyóka földműves összeveszett Zsivánov Jóvóval és késével súlyosan megsebesítette. Zsivánovot becszállították a noviszdai kórházba.

— **Vizsgák a szrbobrani tanonciskolákban.** A szrbobrani iparos tanonciskolákban április hó tizenegyedikén és tizenötödikén tartják a vizsgákat.

— **Halálozás.** Becskerek-ről jelentik: Jovanovics Bogdan dr., a becskerek-i törvényszék elnöke kedden hajnalban fél négy órakor egy heti súlyos betegség után meghalt. Jovanovics Bogdan dr. 1881 december 24-ikén született, a gimnáziumot Szremszki-Karlovcin végezte, az egyetemet pedig Budapesten, Marosvásárhelyen ügyvédi diplomát szerzett és Törökbeesen hosszabb ideig folytatótt ügyvédi praxist. 1918—1920-ig Törökbeesen főszolgabíró, 1920-ban becskerek-i járásbíró, 1920. szeptemberben a becskerek-i járásbírószék vezetője lett és 1922 augusztus 13-ától a becskerek-i törvényszék elnöke. Az elhunyt törvényszéki elnököt özvegye és két gyermeke gyászolja. Holtteste a becskerek-i törvényszék nagytermében van felravatalozva és temetése szerdán délután két órakor lesz.

Világmarika:
CENDRE DE ROSE
ROUGE MANDARINE
BOURJOIS-PARIS

— **Trencsentepliz (Szlovenszko) valóban:** a közép-európai reumatikusok és kösvényesek Lourja a Vág völgy és Trencsén városa mellett. A fürdőigazgatóság a főszűt a gyógyítási lehetőségek komoly és tudományos kidolgozására helyezi, nem túlzottan elegáns, de a legszimpatikusabb fürdőhelyek egyike, mert betegeknek biztos gyógyulást hoz, viszont azokat, ahol az eredmény kihatástalan, nyíltan elutasítja. Trencsentepliz gyógymódja főleg három betegségi csoportra szorítkozik: 1. reuma, 2. kösvény, 3. ischias. A 36—42 fokos tisztán sulfatikus kénhidrogén keserű források közvetlenül a szép boltíves kupolákkal fedett bazinokban fakadnak. A Hammam-fürdő tiszta mór-stilusa kellemesen hat a többi barokk-stilusu gyógyház között, sőtétkék ablakain átszűrődő napsugarak a tengerzöld viznek maguk reflexet adnak. Gyönyör ebben a bizsergő, folytonos lefolyású kénsvizben fürdeni. Még a prehistorikus időkben a természet alluvialis ásványiszapréteget rakott le, mely iszapfürdőül szolgál. Gyönyörű park a fürdő folytatása, mely gyepek rétekekkel és öreg fasorokkal húzódik végig a völgyön, kétoldalt csalogató hegyerdőkkel övezve. A patak zümmögése, az illatos tavaszi levegő, a Grand-Hotelről leszálló cigányzenével finom harmóniává összeolvadva, igazi élvezetet nyújt a fürdő első vendégeinek. Nem hiába nevezte el Jókai Trencsenteplizet a »Kárpátok gyöngyének«.

— **Rádió-klub Pancsevón.** Pancsevón a rádió hívei Rádió-klubot alakítottak. A klub elnöke Fischgrund Oszkár. Tagsági díj havonként tíz dinár.

— **Letartóztatott községi aljegyző.** Noviszdáról jelentik: A bácsnovosze-lői földbirtokos feljelentésére hétfőn letartóztatta Smail Begovics Iszák bácsnovosze-lői községi aljegyzőt, aki a feljelentés szerint revolvert szerzett Hrsztics Péternek, de a revolver elsütésében a körülállók megakadályozták. A aljegyzőt, aki tagadja a vádat, becszállították a noviszdai ügyvédség fogházába.

HAJLITOTT SZÉKEK
45 dinártól
vendéglők és lakások részére 16:0
HEMLER butorúzet NOVISAD
Nagyobb vételnél engedmény

Nem kapnak utazási kedvezményt a városi tisztviselők. Panesevóról jelentik: A Vajdasági Városok Szövetsége március 25-ikén Panesevón tartott konferenciáján elhatározta, hogy kérvényt ad át a közlekedésiügyi miniszternek és abban kéri, hogy a városi tisztviselőket az állami kezelésben álló vasutakon és hajókon ugyanolyan utazási kedvezményben részesítsék, mint az állami tisztviselőket. Ezt a kérvényt március 26-ikán átadták a miniszternek. A közlekedésiügyi miniszter most értesítette Iszajlovics polgármestert, mint a Szövetség elnökét, hogy a Vajdasági Városok Szövetségének ezt a kérését nem teljesítheti, mert nincsen rá semmi törvényes alap.

Véres táncvizsga. Szentáról jelentik: Potiszki Szveti Nikóla a főnevelői növendékek kofillionnal fejezték be a tánckurzust. A ténenulatság éjjeli után egy óráig a legjobb hangulatban folyt, amikor a legtöbb táncos eltávozott, csak két társaság maradt a helyiségben. A zenekar felváltva játszott hol az egyik, hol a másik társaságnak. Három óra tájt az egyik társaság éjjeli zenét akart adni a községbeli lányoknak és követelték, hogy a zenészek menjenek velük. A másik társaság ezt nem akarta megengedni és emiatt élesen összeszólkoztak, majd verekedésre került a sor. Ikey Dragutin községi aljegyző szét akarta választani az ellenfeleket, de ekkor ellene fordultak és botokkal, székekkel összeverték. A esendőség ellárást indított a verekedő legények ellen.

Református konferencia Voilovicán. A vajdasági református lelkészek és presbiterek Voilovicán konferenciát tartottak, amelyen megjelentek Gachal János debeljaesi lelkész, bánáti alesperes, Benkő Viktor szombori lelkész, belmíszionárius Szabó Zoltán becskerekli, Vass Antal panesevói, Tomka Károly voilovicai lelkészek és számos presbiter. A konferencián fontos egyházi kérdéseket tárgyaltak. A konferencia résztvevői a gyűlés után számos beteg hívőt kerestek lakásukon fel, hogy nekik lelki vigaszt nyújtsanak.

Noviszadra szállították a Beeskereken letartóztatott pénzhamisítókat. Noviszadról jelentik: A Beeskereken letartóztatott Gyomparics András vagyonos becskerekli gazdát és Bunda György kovini földművest, akiket hamis pénzke forgalombahozatala miatt letartóztattak, beszállították a noviszadi ügyészség fogházába, Gyomparics és Bunda ellen az a gyanu, hogy Balán Zsolt kovini pénzhamisító bandájához tartoznak.

Zsidó istentisztelet Noviszadon. A noviszadi zsidó templomban e hó 10-ikétől kezdve az esti istentisztelet úgy hétköznapon, mint a szombat és a Peszachi-ünnep előestéjén félhatkor. Peszachi két első napjának Muszaf istentisztelete pedig délelőtt tízkor kezdődik.

Orvosi hír. Dr. Hermann Károly külföldi tanulmányutrá utazott. Rendelését május 1-én kezdi meg.

Ötvenezer dinár gyorssegély a noviszadi szakszervezeteknek. Noviszadról jelentik: A noviszadi munkáskamara vezetősége hétfő délután ülést tartott, amelyen a gazdasági válság következtében előállott nagyarányú munkanélküliség enyhítéséről és a munkanélküliek segélyezéséről tárgyaltak. A különböző szakszervezetek az utóbbi időben annyi segélyt voltak kénytelenek a munkanélkülieknek kifizetni, hogy egyes szakszervezetek pénztrá már teljesen kifizült és ezért a munkáskamarához fordultak segítségért. A kamara vezetősége elhatározta, hogy a három szakszervezeti frakciónak — függetlenek, egyesült szakszervezetek és grafikai munkások — összesen ötvenezer dinár gyorssegélyt utal ki, egyenlő arányú elosztásban, azaz a rendeltetéssel, hogy a kiutalt összegeket a munkanélküliek segélyezésére fordítsák. A kamara ezenkívül elhatározta, hogy a kormánytól is megteszi a szükséges lépéseket a munkanélküliség enyhítésére és a munkanélküliek segélyezésére és a közeljövőben újabb segélyt fog a szakszervezetek részére kiutalni.

Gyanus tűz. Szentáról jelentik: Hétfőn hajnalban kigyulladt Papp István gazda istállója. Néhány perccel a tűz kitérése után Peirovics Atanaszija rendőr találkozott Papp István fiával, Papp Imre huszonöt éves szügyártóval, aki futva menekült a tűz színhelyéről. A rendőrnek gyanus volt Papp viselkedése és beidézték a rendőrségre. Papp nem tudta megokolni, miért menekült a tűz színhelyéről, ezért gyúftogatás gyanúja miatt megindították ellene az eljárást.

Eljegyzés. Altergut Juliska (Szent) és Gottfried Ernő gyógyszerész (Szent) jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

Jogászegylet alakul Szentán. Szentáról jelentik: A szentai ügyvédek, bírák, közjegyzők, ügyvédjelöltek április hó 19-én a Kaszinó helyiségében jogászegylet alakítanak.

Dr. Ognyanov Szvetozár ügyvédi irodáját a városi hérpalotába helyezte át. Telefon: 608.

Orvosi hír. Med univ. dr. Székely Erzsébet fogorvos április 16-ikán nyitja meg fogorvosi rendelőjét Noviszadon Kralja Alekszandra 7. alatt (Winkle-palota) 2-ik emelet.

A kislakásokat építő szövetség ülése. A kislakásokat építő szövetség Szuboticán szerdán este nyolc órakor a Horváthi-féle vendéglő külön termében (a polgári kaszinó alatt, bemenet a Paje Kulundzicsseva-uccáról) választmányi ülést tart. Az ülés nyolc órakor kezdődik és a napirenden fontos kérdések szerepelnek.

Agy- és szívérelmeszedésben szenvedő egyéneknek a természetes »Ferenc József« keserűviz megbeesülhetetlen szolgálatot tesz az által, hogy a bétartalmat kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a *Ferenc József* viz egész sereg féoldali hűdésben fekvő betegnél is megtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A fertőzés veszélyétől, amely leginkább a szájiüregben át történik, csak a jóízű ANACOT PASZTILLÁK óvnak meg bennünket.

HUSVÉTRA LEGSZEBB AJÁNDÉK

RUFF

CUKORKAÜZLETBEN KAPHATÓ

KÖZGAZDASÁG

A beogradi kamara az adóbizonnylatrendszer ellen. Beogradból jelentik: A beogradi kereskedelmi kamara beadványt intézett a pénzügyminiszterletimhoz az adóbizonnylatok ügyében. A Vajdaságban régóta divó rendszert, hogy az árulvámolásoknál és állami árlejtéseken való részvételnél igazolni kell az adó kiegyenlítését, legutóbb Beogradban is bevezették. A kamara beadványa többek között rámutat arra, hogy az 1926. évi adót még ki sem vetették és így annál kevésbé lehet követelni erről adóbizonnylatot.

Eltörölték a bankok tőkeamat és járadékát. Szentáról jelentik: A városi vezérkezett pénzügyminiszterletim-rendelet, mely szerint 1927 január 1-től kezdődőleg a pénzüintézetek fel vannak mentve a tőkeamat- és járadékadó fizetése alól, tekintet nélkül a tőkésített és kifizetett kamatok nagyságára.

Illeték alól mentesített hagyatékok. Szentáról jelentik: Az állami adóhivatalhoz kedden érkezett meg a pénzügyminiszter rendelete, amely szerint 1927 április elsejétől kezdődőleg azok a hagyatékok, melyeknek tisztá értéke nem haladja meg a másfélszáz ezer dinárt és a hagyományozás apa és fia között történik, mentesek a hagyatéki illeték alól.

SPORT

Husvétii program Szuboticán

A husvétii kettős ünnephnapra sikerült a városi ligeti pálya tulajdonosainak, a szuboticei *Spartak* és a *Vasutasoknak* a budapesti II. osztályu profiligá vezető csapatát, a *BAK*-ot lekötni.

A kétnapos mérkőzésre a helyigymniztérium külön írásos engedélyt adott, amelyet már a szuboticei hatóságok is tudomásul vettek.

Mindkét mérkőzés az újonnan elkészült *vdrosligeti pályán* kerül döntésre. A pálya, amelyen husz méter hosszú fedett tribün is épült, a szuboticei futballpályák közül a legközelebb esik a város centrumához. A BAK a bajnokságban állandóan szerepeltetett komplett együttesével fog Szuboticán bemutatkozni. A budapestiek tízenöt játékos hoznak magukkal, hogy mindkét napon friss erőkkel rendelkezzenek. A BAK felállítása a következő:

Guth — Gutwillig, Reisner — Grünwald, Szekeres Dinnyés — Engl II., Urbanszík, Fröhlich, Senger, Präger.

Tartalékok: Oberhoffer, Kukan, Gerstenbráin, Milasevics.

Vasárnap, 17-én délután a ZsAK, hétfőn, 18-án a Sport mérkőzik a BAK-al. Mindkét szuboticei csapat a legjobb összeállításban fog szerepelni. A mérkőzések délután négy órakor kezdődnek. A rendezőség külön autóbussz-járatokról fog gondoskodni. Jegyek elővételben Bata sportáru üzletében kaphatók. Az elővételben vett jegyek tulajdonosai ingyen utazhatnak az autóbusszokon a városi ligeti pályára.

Brigi tenauer AC—SAND-ZsAK. komb. 7:0 (5:0)

A bécsi elsőosztályu profibajnokság vezető egyesületétől a beogradi kudarc után nem sokat várt a szuboticei község de kellemesen csalódtott. A bécsi csapat tökéletes profiiskolát játszott. Pompás labdakezelés, jó taktika és helyezkedés jellemzi az egész csapatot, amely kényelmes, nyugodt, biztos játékkal hengerelt le a kombináltat anélkül, hogy a legkevésbé is megértette volna magát. A bécsi együttes megérdemelte volna, hogy komolyan futballozó csapat legyen az ellenfele, ezzel szemben azonban a kombinált olyan gyenge játékot produkált, amely meg sem közelítette a komoly futball határait.

A kombinált összeállításánál sokféle szempont volt irányadó, amelyek között sok méltánylandó is van, kétségtelen azonban, hogy tréningmérkőzésnek kissé drága volt egy elsőosztályu bécsi csapatot hozatni és az is kétségtelen, hogy még egy-egy tréningen is külön játékot kell produkálni, mint amelyet a kombinált csapat nagy része mutatott. Eredetileg a következő összeállításban állt ki a csapat:

Siflis — Bence, Csiszta — Kopilovics, Dujmov, Ördög — Varga, Kikics, Cvetkovics, Roglics, Szilágyi.

Ebben a csapatban egyedül Csiszta játszott jól a többi rosszul és csak olyan fokozatokat lehet megállapítani, hogy melyik játékos volt rosszabb. Legrosszabbak voltak kétségtelennül Dujmov és Cvetkovics. Egyik sem ütötte meg még a II. osztályu szuboticei nívót sem és a 30. percben Cvetkovicsot ki is vonták a csapatból és helyébe Harasztii került, míg öt perc múlva Dujmov helyére állították be Becieset. Kicsérélték még a félidőben Ördögöt is, aki nemesak nagyon rosszul, de indolensen is játszott. Helyette Karip állt be, Siflis helyett, akik a pesti siker után nagy várakozás fogadott Ivicset kellett beállítani, mert a SAND kapusa soha még olyan rosszul nem játszott, mint most.

Sajnos, a ki nem cserélt játékosok sem voltak jobbák. Borzasztóan rossz

volt Roglics, aki következetesen elrontott mindent és méltó párja volt Szilágyi, akinek az egész mérkőzésen egyetlen egy jó beadása volt. Kikics sem tudott sehogysem érvényesülni és Harasztii előbb mint center, majd mint jobbszélső statisztált, igaz, hogy nem is foglalkoztatták. Varga volt a csatársorban az egyetlen, aki becsülettel dolgozott, de egyedül természetesen nem tehetett semmit. A halisor az első félidőben éppolyan rossz volt, mint a csatársor. Kopilovics sem felelt meg a várakozásnak, viszont Becies a csapat hőse volt. Tíz-tizenöt percig egyedül küzdött a bécsiekkel, majd magával ragadta a két szélső hálót is és a halisor Varga támogatásával a második félidőben jó munkát végzett és tömte labdával a csatársort. A közvetlen védelemben Ivicsel is próbálkoztak, de miután három perc alatt két gólt engedett be, kitétek és visszajött Siflis, aki ettől kezdve kitünően védett, bár nagyon sokat akadályozta Bence, aki mindig ép akkor rugta, vagy fejelte el a labdát, amikor Siflis könnyen elfoghatta volna. Karip szintén több ilyen hibát csinált.

Az első félidőben a minden részletben nagyon rossz kombináltat teljesen leszorította a BAC, míg a II. félidőben a halisor, továbbá Csiszta és Siflis szép védőmunkával csaknem állandóan a mezőnyben tartották a játékosokat, de a csatársor mindent elrontott.

A bécsiek nem törekedtek egyéni kvalitások csillogtatására, különösen Hofbauer játszott túl kényelmesen. Egyénilig még leginkább Kaplan jobbösszekötő és Kohesser balszélső tűntek ki. A halisor könnyen elbánt a szuboticei csatársorral, a közvetlen védelemnek nem igen volt dolga.

A gólokat Hofbauer (3), Gottwald (2), és Kaplan rúgták, egyet pedig Bence fejelte be saját kapujába. Az osztrák csapat (Köhler — Heidingsfeld, Grohmann — Ruhittel, Heidn, Jaross — Beovalle, Kaplan, Gottwald, Hofbauer, Kohesser) tetszés szerint lőhetett a gólokat.

Csajági bíró a nemzetközi mérkőzést kissé indiszponáltan vezette.

Koller (Sombor). *Férfi páros:* 1. Koller — Falcioni (Sombor), 2. Dragicsics testvérek (NAK). *Csapatbajnokság:* 1. Makkabi (Noviszad), 2. Sombor, 3. NAK. A férfi párosnál a Makkabi versenyzőit nem engedték indulni, mert kissé megkésve érkeztek.

Legujabb tipusu S. L. F. forgókondenzátor

Din. 90.— 1316

MALLER BÉLA
ó. il. g. pész mérn. k.

Subotica, Petrogradska ul. 8

KINTORNA

— Tudnál szeretni akkor is, hogy ha szegény volnék?

— Hogyne. Ugy szeretnék, mint a növéremet!

*

Egyik vidéki városban kertészeti kiállítás rendeztek. Általános feltűnést keltett egy különös formájú fácska. Az érdeklődők nagy csoportban álltak meg a fa előtt és valaki megkérdezte egy kertészeti szakembertől:

— Milyen sajtáságos alakzat! Mesterséges?

— Természetes.

— Ne mondja! Természetes?

— Dehogyan is! Mesterséges.

— Gondoltam mindjárt, hogy mesterséges!

— Természetes!

— Hát most már miben maradunk? Természetes vagy mesterséges?

— Mesterséges... Természetes!

*

Kohn szomorúan megy az uccán és találkozik Grünnel, aki megkérdi:

— Mi az, Kohn, miért vagy olyan szomorú?

— Borzasztó bajban vagyok.

— És pedig?

— Képzeld, egy félv év előtt örökölttem százezer dinárt, négy hónap előtt nyertem az osztálysorsjegyen ötszázezer dinárt, két hónap előtt lettem az uccán egy pénztárcát hatvan ezer dinárral, egy hónap előtt a tőzsdén nyertem kétszázezer dinárt, két hét előtt rám maradt egy nagybátyám után két ház.

— Na és?

— Na és azóta, mintha csak elváltak volna.

TŐZSDE

Zürich, ápr. 12. Zárlat: Beograd 9.135, Páris 20.365, London 25.245, Newyork 519 hétnyelcad, Brüsszel 72.25, Milánó 25.30, Amszterdam 208, Berlin 123.30, Bécs 73 egynyelcad, Szófia 3.75, Prága 13.39, Varsó 57.95, Budapest 90.75, Bukarest 3.20.

Beograd, ápr. 12. Zárlat: Páris 224.50—222.50, London 277—276.20, Newyork 56.95—56.75, Brüsszel 7.965—7.935, Genf 10.97—10.94, Milánó 276.82—274.82, Berlin 13.5321—13.5021, Bécs 8.035—8.005, Prága 169.10—168.30, Budapest 9.975—9.95, Bukarest 35—34.50, Szaloniki 75.25—75.75.

Noviszedi értéktőzsde, ápr. 12. Hét-százalékos betéti koleson, kereslet 86, kínálat 86.50 dinár. Két és fél százalékos hadikárpótási kötvény kereslet 342, kínálat 343 dinár. Kereskedelmi és Iparbank részvény kínálat 155 dinár, Városi Jövedelődő kínálat 50 dinár.

Noviszedi terménytőzsde, ápr. 12. Buza bácskai 76 kilogramos kétszázalékos, kereslet 302.50 dinár. Bácskai 75 kilogramos kétszázalékos, kínálat 303, kereslet 300 dinár. Szerémségi 74—75 kilogramos kétszázalékos, kínálat 295, kereslet 292.50 dinár. Zab 1½ százalékos bácskai 185 dinár, egy vagon szerémségi 190 dinár. Tengeri egy vagon bácskai 157.50 dinár, egy vagon szerémségi, paritás India 160 dinár, öt vagon szerémségi májusra, paritás India 162.50 dinár. Bab egy vagon fehér 2—3 százalékos, franco Noviszed 167.50 dinár.

két vagon bácskai fehér válogatott 1—2 százalékos 165 dinár, egy vagon bácskai fehér négy százalékos 150 dinár. Liszt egy vagon 5-ös bácskai 380 dinár. Korpa két vagon szerémségi új jutásakokban áprilisra 157.50 dinár. Irányzat lanya, forgalom 19½ vagon.

Szentai gabonárak, ápr. 12. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 295—300 dinár. Tengeri morzsolt prompt szállításra 150 dinár. Hajóba szállítva 152.50 dinár. Duplikát kasszával 155—157.50 dinár. Zab 165—167.50 dinár. Rozs 220—225 dinár. Takarmányárpa 180 dinár. Sörárpa 200 dinár. Bab 120 dinár. Muharmag 272.50—280 dinár. Köles 240—250 dinár. Örlemények: 0-as liszt GG, 490 dinár, 0-as G, 490 dinár, 2-es főzöliszt 460 dinár, 5-ös kenyérliszt 200 dinár, 7-es 300 dinár, 8-as 170 dinár, Korpa 160 dinár. Irányzat: változatlanul lanya. Kereslet, kínálat: minimális.

Budapesti gabonátőzsde, ápr. 12. A gabonátőzsde irányzata nem egységes. A határidőpiacon nincs nagyobb eltolódás, a buza alig változott, a rozs néhány fillérrel megszilárdult. A készárupiacon a buza 10—30 fillérrel erősödött, a rozs pedig 10 fillérrel emelkedett. Hivatalos árfolyamok a határidőpiacon pengő-értékben: Buza májusra 32.64—32.72, októberre 28.54—28.62, zárlat 28.60—28.62, rozs májusra 26.86—26.90, zárlat 26.90—26.94, októberre 21.66—21.72 zárlat 21.70—21.72. A készárupiacon: Buza 31.80—34.10, rozs 26.50—26.70, árpa 22.50—23.70, sörárpa 25—27.50, tengeri 20.20—20.40, zab 22—22.40, korpa 18.20—18.40.

Budapesti értéktőzsde, ápr. 12. Magyar Hitel 94.1, Osztrák Hitel 13.3, Kereskedelmi Bank 126, Magyar Cukor 226, Georgia 22.5, Rimamurányi 111.5, Sálgo 65.5, Köszén 677, Bródi Vagon 5.2, Beocsini Cement 225, Nasici 217, Ganz-Danubius 250, Ganz Villamos 171.50, Athenaeum 29.3, Nova 58, Levante 34. Irányzat: barátságos.

Csikágói gabonátőzsde, ápr. 12. Buza májusra 132.375, buza júliusra 127.375, buza szeptemberre 125.75. Tengeri májusra 71.75, tengeri júliusra 76.625, tengeri szeptemberre 79.875, zab májusra 43.625, zab júliusra 44, zab szeptemberre 43.125, rozs májusra 101.7, rozs júliusra 98.5, rozs szeptemberre 94.5.

Newyorki gabonátőzsde, ápr. 12. Buza őszi vörös 142.875, buza őszi kemény 148.875, Tengeri 80.75, Liszt 650—685. Irányzat búzánál tartott, rozsnál alig tartott, tengerinél nyugodt.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melléti adóm a hullámhosszt jelenti)

Csütörtök, ápr. 13

Bécs (517.2): 11: Koncert, a program bemondás szerint. 16.15: Délutáni hangverseny. 20.05: Krisztus az olajfák hegyén, Beethoven oratóriuma.

Zagreb (310): 17: Délutáni koncert. 20.30: Zene. 22: Napilírek.

Prága (348.9): 12.15: Déli koncert. 17: Délutáni koncert. 20.08: Dvorák: Stabat mater.

London (361.4): 14: Gramofon koncert. 17: Hangverseny. 19.20: Táncezene. 23.30: Jazzband.

Kátrányozott

antennafeszítő kötel

első osztályú fapbató

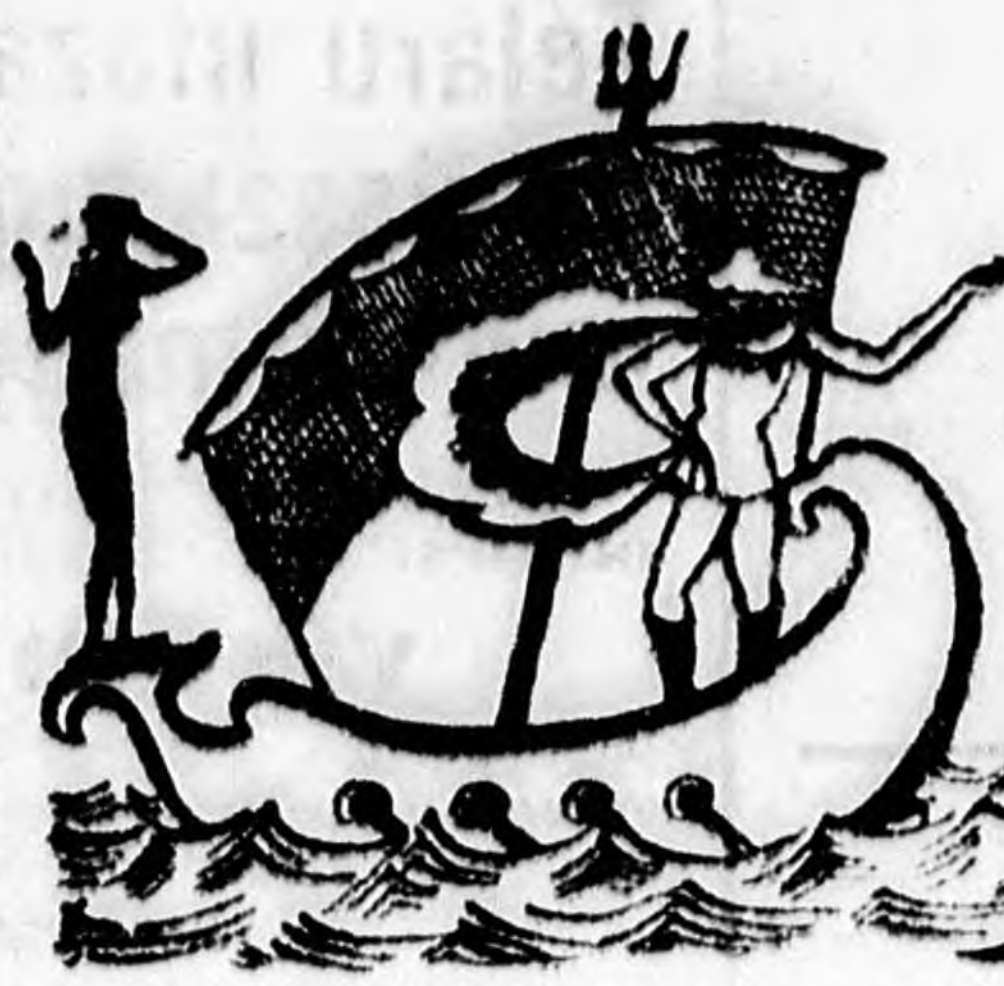
Konrath d. d. Subotica

Lipese (365.8): 16.30: Délutáni ifjúsági előadás. 20.15: Bach: Johannis-passion.

Róma (449): 13.30: Hangverseny.

Berlin (482.9): 16.30: Passion (szavallat) 17: Koncert. 20.30: Strindberg: Ostern (színházi előadás.)

Budapest (555.6): 9.30, 12 és 15: Hírek. 16: Közgazdaság. 17.02: Kamarazene. 19: Operaházi előadás, utána cigányzene és tánczene.

ODYSSEUS
HÉT LAKOMÁJA
REGÉNY
IRTA
FRANK HELLER

(17)

Azonban senki sem törődött ordítózáásával. Amikor a terem közepére ért, az üldözött férfi már kinyitotta a kijáratajtót, mire a kijáratához közeledett, a másik már az uccán volt és amikor az üldözött a küszöböt átlépte, a rejtélyes ember már egy mellékuca sarkán fordult be. Ezen a sarkon ivámpu égett, amelynek kékcséjnyű ragyogásában tisztán látta az üldözött dus szürkés bajuszát és feltűnő fekete szemkötőjét. Ebben a pillanatban csatlakozott hozzá bárbeli asztaltársa.

— Valóban ő volt? — kérdezte kiüládva a futástól. — Vigyázzunk, hogy egérutat ne nyerjen! Csak utána!

Most hármashban folytatták az üldözést. A bárbeli ur volt a legbuzgóbb. Mindig megtalálta az üldözött nyomát ha a milliomos és a titkár tanácsalapot megálltak. Uglátszik, minden ügyességét sorompóba állítja a siker érdekében. Néhányszor már alig voltak husz lépésnyire az üldözöttől. De aztán hirtelen elült megint, mintha a föld nyelte volna el és ezuttal nemcsak a két görög, hanem a bárbeli ur is tanácsalapot állt meg.

— Legközelebb mégis csak megfogjuk! — kiáltotta Alkyon Argyropoulos haragvó szemekkel. — Ha ilyen ember lett volna a segítségünk eddig is, mint ön és nem az a vak londoni Argos-gyűző, akkor már rég a kezünkben lenne!

— Attól tartok, hogy ön tuloz — mondotta szerényen az idegen. — Az ön Polyphemosa ugylátszik nagyszerűen lát a félszemével is. De mégis csak különös, hogy épen én vettem észre!

— Ez ómen! Valóban ómen! — kiáltotta Alkyon Argyropoulos. — Ön lesz az, aki győzni fog felette! Látogasson meg a szállodában. Szabad kérdeznem a nevét?

— Szokatlan nevem van — mondotta a bárbeli ur és tárcájából névjegyet vett elő. Personne-nak hívják!

3

A Folies Bergérebéli ismeretség csakhamar barátsággá fejlődött. Monsieur Personne már másnap látogatást tett a Hotel Cezariinében és nagyon szórakoztató társalgónak bizonyult. Később aztán mintha a véletlen is össze akarta volna hozni a milliomossal. Minduntalan találkoztak a boulevardokon, üzletekben, a Louvrebán. Monsieur Personne nem titkolta, hogy érdeklő a milliomos és többet szeretne tudni párisi tartózkodásának céljáról.

A Louvrebán természetszerűleg a művészetre terelődött a szó.

— Szereti a szép dolgokat, Argyropoulos ur?

A fekete faun-szemek elhomályosultak.

— Mindent szeretek, ami szép és értékes! Szeretem az oszlopokat, amelyek karesu karokhoz hasonlóan tartják a tetőzetet, szeretem az amfórákat, amelyeknek vonalai a fiatal nő csipőjének hullását tükrözik vissza, szeretem a márványt, amely megőrökíti az emberi test szépségét! Szeretem a mozaikok tarka mintáit és a festmények színpompáját! Mindezt szeretem. Ezért jöttem távoli tengereken át ezekbe az idegen országokba.

— Ezért? — kérdezte Monsieur Personne.

— Legalább is összefüggésben van itteni tartózkodásom ezekkel a dolgokkal — felelte mosolyogva a milliomos. — Szép tárgyakat akarok szereznem: ezüstből öntött korsókat a jéghehűtött bor számára, nemesen formált agyag-edényeket, amelyekből patakokban fog folyni az olaj, márványszobrokat és mozaik-

kokat, amelyek Artemist és Aphroditet ábrázolják!

— És pergament-tekeréseket Homeros énekeivel? — kérdezte Monsieur Personne gúnyos mosollyal.

A faunare eltorzult.

— Honnan tud erről? — kérdezte a milliomos haragvó arccal és cikkázó tekintettel.

Kísérője kétségbe volt esve tapintatlansága miatt.

— Véletlenül hallottam róla a hotelben — mondotta. — Valamelyik bojtól, ha jól emlékszem. Igazán nem tudtam, hogy ennyire rossz néven veszi... de hiszen érthető... mert fájdalmas emlékek...

Alkyon Argyropoulos fel-alá ugrált a Mona Lisa előtt — ép a Salon Carréban voltak — és a hellén káromkodások és átkok egész özöne hagyta el az ajkát.

— Te nyomorult! Te gazember! Te háromszorosan átkoztál! Hogy tépnek szét a... Hades...!

— Kiről beszélsz? — kérdezte Personne ur rémülten.

— Erről a Collinról! Erről a...

— No, de hiszen az a szegény ember tudommal megakadályozott egy szélhámos-társaságot abban, hogy... már bosszúsan meg... visszaálljenek az ön tudatlanságával!...

— Ez nem változtat semmit a dolgon! — kiáltotta a milliomos. — Nem lett volna olyan nagy szerencsétlenség, hogy ha azt az értéktelen pergament-darabot drága áron megvettem volna. Most viszont egész Páris az én rovásomra nevet! De majd leszámolok ezzel a...

— Természetesen! — nyugtatta meg a görögöt Monsieur Personne. — De mondja csak, szereti ön a képeket?

A beszélgetés visszatért a művészetre és a milliomos elmondta, hogy két mestert mindenki másnál jobban szeret: Raffaelt és Jordant.

— Az elsőnél az olimposi, az utóbbinál a bacchusi harmóniát bámulom!

— Nem gondol még soha arra, hogy az egyiknek vagy másiknak valamelyik képét megszerezze? — kérdezte Personne furesa tekintettel.

— Dehogyan nem! Csakhogy nem szeretném magam másodsor is hasonló kellemetlenségnek kitenni...

— Ebben igaza van! Rengeteg hamisítvány van forgalomban! De ma senkinek sem kell már hamisítványt vásárolni, ha nem akar.

— Milyen varázsszer biztosíthatja az embert ez ellen?

A milliomos kísérője kinyitotta a kezét.

— Ez! — mutatta. — Az ujjak!

— Nem értem.

— Nem hallott még sohasem arról, hogy miképpen ellenőrizik a szélhámosokat és gonosztevőket, akikkel már önnek is volt szerencséje Párisban találkozni? Ujlenyomattal! Nincs két olyan ember, akinek egyforma volna az ujlenyomata. Ami a gonosztevőkre érvényes, érvényes természetesen más halandókra és épígy a művészekre is. A régi mesterek gyakran a kezükkel kenték el a festéket a vásznon, de különben sem kerülhető el, hogy a festőművész ujjai valamiképpen ne érintsék a nedves vásznat. A nagy művészek képeinek vizsgálata közben így eszhatatlan módszerre jöttek rá, amellyel minden esetben meg lehet állapítani, hogy egy kép valódi-e vagy pedig hamisítvány!

A milliomos magánkiült volt a lelkesedéstől.

— Zeusra! Ujlenyomatot készítenek a mesterekről? Nagyszerű!

(Folytatása következik.)

NYILT-TÉR

P y z t

A bezdáni izraelita hitközségnél a kántor-metszői állás betöltendő. A megválasztott a hitközségi életben előforduló összes teendőket végezni köteles. Pízetés megegyezés szerint.

3639 Elnökség.

Nabav a motorn

Bogojevo—Vajska—Živa Vodna Zadruga ovime raspisuje ofertalnu licitaciju u skraćenom roku na dan 19. aprila 1927. g. za liferovanje 250.000 kg. plinskog ulja.

Roha se ima izliferovati u roku od 20 dana od dana narudžbine na plavansku pumpu zadruga (od Vukovara 10 km. na levoj obali Dunava).

Pozivaju se reflektanti, da svoje ponude u zapečaćenom kuvertu a snabdevene sa 100.— din. taksene marke podnesu najkasnije 19. aprila 1927. god. u 10 sati pre podne Vodnoj Zadruzi u Bogojevu, a istom prilikom imaju predati u zapečaćenoj kanti i 10 kg. ulje za mustru.

Detaljni uslovi mogu se videti svakog radnog dana u kancelariji zadruga u Bogojevu za vreme zvanicnih časova.

Svaki licitant mora položiti u blagajnu zadruga kauciju od 30.000 dinara u gotovom novcu ili vrednosnim papirima (ustanovljenim u §-u 88. Zakona o Računovodstvu) a revers priložiti ponudi.

U Bogojevu, 4. aprila 1927. godine.

Djena Gojković s. r. Ing. Evgenije Taltš s. r. potpredsednik. 3636 direktor-nadinžinjer.

Nabav a ma v

Bogojevo—Vajska—Živa Vodna Zadruga ovime raspisuje ofertalnu licitaciju u skraćenom roku na dan 19. aprila 1927. god. za liferovanje:

2500 kg. cilindarskog ulja za Diesel motore,

1500 » mašinskog ulja za Diesel motore i parne mašine,

400 kg. dinamo ulje,

3 bureta cca 600 kg. amerikanskog petroleuma,

10 buradi cca 800 kg. auto benzina.

Roha se ima izliferovati u toku ove godine, prema potrebi zadruga, franko željeznička stanica Vukovar.

Pozivaju se reflektanti, da svoje ponude u zapečaćenom kuvertu, snabdevene sa 100 din. taksene marke podnesu najkasnije 19. aprila 1927. godine u 10 sati pre podne Vodnoj Zadruzi u Bogojevu, a istom prilikom imaju predati i mustre u zapečaćenom staklu.

Svaki licitant mora položiti u blagajnu zadruga kauciju od 5.000 dinara u gotovom novcu ili vrednosnim papirima (ustanovljenim u §-u 88. Zakona o Državnom Računovodstvu), a revers o položenoj kauciji priložiti ponudi.

Detaljni uslovi mogu se videti u kancelariji zadruga u Bogojevu svakog radnog dana za vreme zvanicnih časova.

U Bogojevu, 4. aprila 1927. godine.

Djena Gojković s. r. Ing. Evgenije Taltš s. r. potpredsednik. 3637 direktor-nadinžinjer.

Értesítés

A Suboticaí Önálló Iparosok és Polgárok Betegsegélyző Egyesülete értesíti a t. közönséget, hogy az egészségügyi előadások a b zonytalan időre elhalasztja

Felhívás

Weisz Árpád Bene Sudarević uica 85. szám alatti fűszerkereskedését meg akarom venni. Felhívom nevezett cég hitelezőit, hogy követeléseiket nálam nyolc nap alatt jelentsék be, mert különben nem vehetem azokat figyelembe.

Ulreich Ottó

A FŐTÉREN

a város legforrmasatb helyén, 25 év óta fenálló jóforgalmu

hentesüzlet

valamint villanyerőre berendezett műhely, betegség miatt eladó esetleg házzal együtt is Érdeklődni lehet a tulajdonosnál

Bottyán Mihály hentesmester Velika-ici da

Féláru utazás Budapestre és vissza, ugy a jugoszláv, mint a magyar vasutakon

Kiállítási igazolvány felmutatása mellett 1927 április 29-től május 9-ig vizum nélküli

is átléphető a magyar határ. Ez esetben a vizum utólag Budapesten szerzendő be 50%o árkedvezményvel. — E vizum két havi tartózkodásra jogosít.

A Nemzetközi Kiállítás 1927. április 30-tól május 9-ig

tartatik. Ez alkalomból 1927. április hó 29-től május hó 9-ig ugy a jugoszláv, mint pedig a magyar vasutakon féláru jeggyel lehet Budapestre és vissza utazni.

A kiállítás a utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra is érvényes SHS utlevéllel kell rendelkezniök. A vizumnélküli magyar beutazási kedvezmény, illetve az utólagosan beszerzendő féláru vizum, valamint a vasuti menetdíj-kedvezmények csak a kiállítási igazolványok birtokosai által vehetők igénybe.

A kiállítási igazolványok ára 40 dinárban van megállapítva és kaphatók a felkért vidéki SHS. Kereskedelmi Testületeknél, Pénzügyintézeteknél, Utazási és Utlevélhivataloknál és a **Beogradi Magyar Kereskedelmi megbízottánál** — Beograd, Palata Akademia, telefon 20-23. — ahol a kiállításra vonatkozó közelebbi felvilágosítás díjtalanul beszerezhető. (Válaszbélyeg melléklendő.) 6155

Magyar vagy német földmunkások és családjaik

Kanadába

Indulás minden héten. Mindennemű felvilágosítással szolgál ingyen **CANADIAN PACIFIC** Beograd Wilsonov trg 107. Som' or R. Kovačić Parisia 2. Órizkedjék csaló ügynököktől. 447

JÖN A HUSVÉTI!

Ha husvéti bevasárlását olcsón akarja eszközölni, úgy fűzer- és csemegeáru szükéglét nálunk szerezzé be

Gerbaud és Heller-féle **CUKORKA és CSOKLADÉ** aruink mindentéle minőségben már megértezték vagy vala ztékban. Tegyen próbavásárlást és meggyőződhet aruink olcsóságáról és minőségéről

KUKIĆ és SCHICK Subotica, Al. ksandrova uica 1. — Legkisebb megrendelést házhoz szállítunk

680 kgr tiszta buzaszem

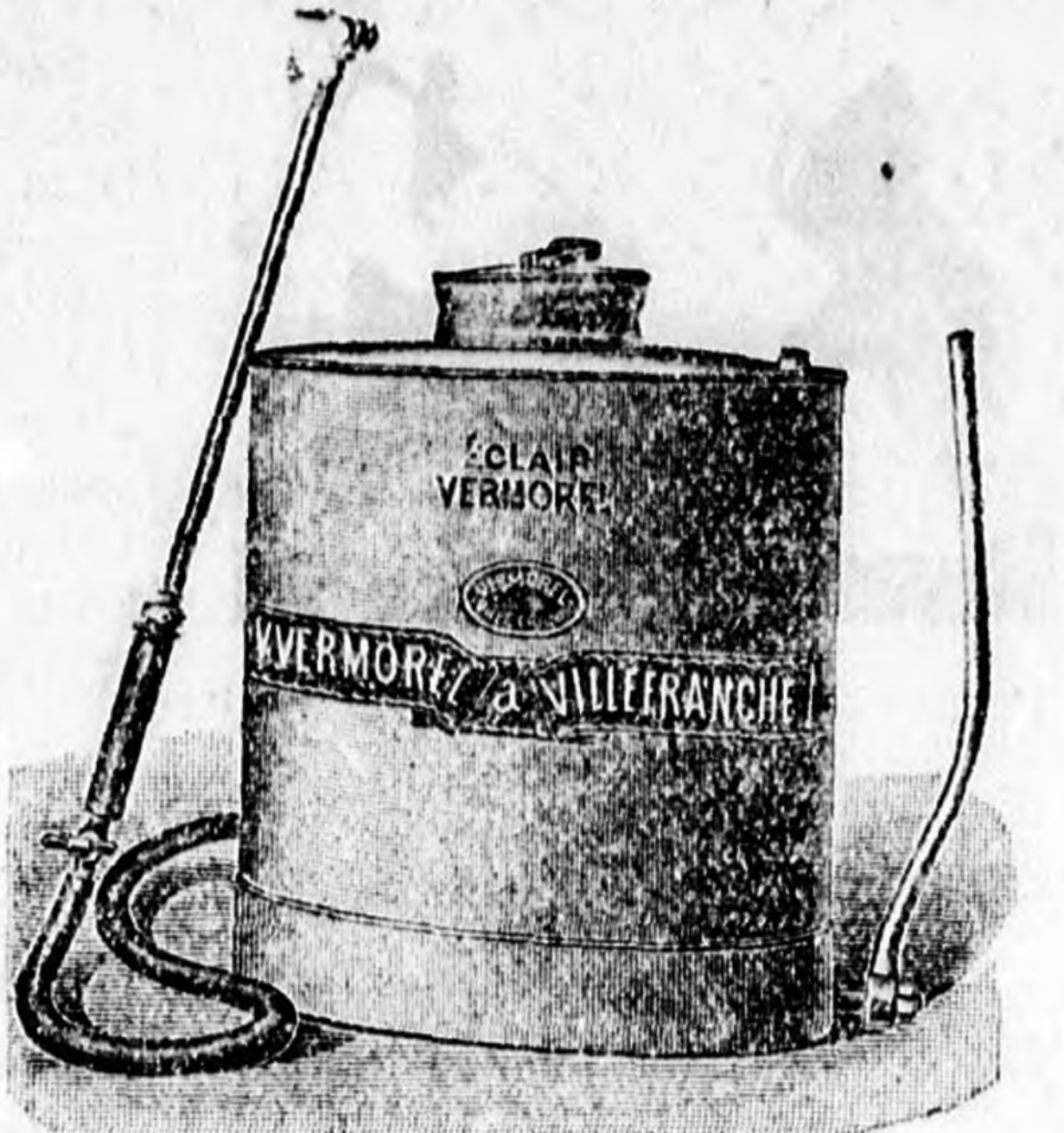
volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral lettesépelve, betétsines géppel, szakértő bizottság előtt utána esépelünk

Pénzt, időt és munkát megtakarítunk **BÁRDOS és BRACHFELD, NOVISAD**

kereskedők ügyelmével Kézzelvarrott paplanok minden minőségben a legolcsóbb áron kaphatók G. Kramer Subotica, Trumbićeva uica 11. Szabó és paplan ártárja 1927.

FORGÓSZÉKEKET azelőtt Bécsben most Suboticán gyártja **SZÖLLŐSI JÓZSEF** Paja Kujundžićeva ul. 20. — Kapható 40 dinártól 160 dinárig jótállás mellett. — szállítas az egész országra

EREDETI FRANCIA VERMOREL PERMETEZŐ

Kizáró agó: egyed irusítás egész Jugoszlaviában **BARZEL VASKERESKEDES SUBOTICA** Nagyban * Kérien árajánlatot * Kicsinyben

SZENTI ÉS VIRAG

épület- műbutor-aszta osaru ipartelep Subotica. Telefon: 3-83. Készítenek: műbutor, épület, portál, parkett, üzletberendezést stb. Nyári, kerti és tonett szettek rakáron és olcsón kaphatók. Árajánlatot díjmentesen küldünk bárhová.

Eladó egy komplet fürdőszoba-berendezés C m a kiad ban

Művészies fénykép k **HOLLÓSY** fényképészrel a legolcsóbban készölnek Subotica, II. Jurjevka ul. 18. sz. Szent György temp. omnál Autóbusz-út 3 drb igazolványba való fénykép 25 din, 6 drb lev. lap 5 din, 9 drb lev. lap és egy nagy kép 9 din, 1 drb. cab netkép 30 din, 1 drb boduarkp 50 din. Fe vételék vasárnapon és e esznapon át esz ölltetnek

Eladó k ves t aszu **De Dion Bouton Auto** 30 HP. (Eddig 800) km. szaladt) **Alterno, Novisad,** K. Perić 6.

Gyümölcsfák és szőlő permete esher **ZÖLDPOR, Aeroplán** védj ovány **RÉZ-ÉN-POR, ALOE és LÉGY-FORGÁCS,** továbbá **KÉKKŐ és RAFFIA** L GOLF ÓBAN **Körösi Géza** Subotica, R dié ul. 4 TELEFON 5 3

Olcsón e adó egy teljesen új 35 HP. 14 személyes **AUTÓBUSZ** Schwarz Testvérek fűszerkeskedőknél N visad. Pibnji tr. 11.

Husvétí ünnepekre csemege- és fűszerárú szükségletét valamint kitűnő fehér- és sillerbort nálam szeresheti be legolcsóbban **1 liter sillerbor 6 dinár** **1 liter fehérbor 7 dinár** Saját főzésű, szilva-, törkölyp l nka és kitűnő tea-árú kapható **Nojesek Géza** Subotica, B. Sufarevićeva uica

Tűzifa 100 kg.-ként **Elsőrendű** bükkhasábbfa **33.—** **Elsőrendű bükkhasábbelvágyva és aprítva** **38.—** **Bükkfa feváva aprítva** **34.—** **Kötegelni fűrészhulladék** **26.—** Gyors és pontos kiszolgálás Legolcsóbb men iviségelet s házhöz szállítók. **I. ETVEŠ** Paja Kujundžićeva ul. 45. (Wesselényi-ú) 108

Vámmentes k é k k ő 99 % os kapható **Sugar Manó** u olica. Telefon 47.

FOTO UNI NŐI ANGOL SZABÓSÁG SZUBOTICA II. Mlinkova u. 9. Posta szükéglét közölt 5. sarok 108

Maradék nagy kiárusítás férfi- és női s övetekből **Lejko Bélánál** Rudić ul. Átjáró-ház

I-a angol gépszijak, cséplő-ponyvák, rostalemezek, dob-sinek, golyócsapágyak, kazán és gázcsövek, oxigén-armaturák, autó- és hintó-

Kemény Gyula
 műszaki üzletében
Subotica
 Telefon 29

gummik, Ewart és gallanzok, tömitések, gép, cylinder, traktornyorsolajak, H lle-féle motorok, „Hamba“ kazánkő-elleni szer jutányosan kapható

Géptulajdonosok üzemek vállalatok figyelmébe !!

Bármilyen repedt vagy törött góprészeket vagy kopásokat a legújabb és legbiztosabb módszer szerint hegesztünk. Mindennemű gépek javítása, modern üzemgépekkel felszerelve.

Hamburger Mašinska Industrija
 Subotica
 A teherpályaudvarnál Telefonszám 566

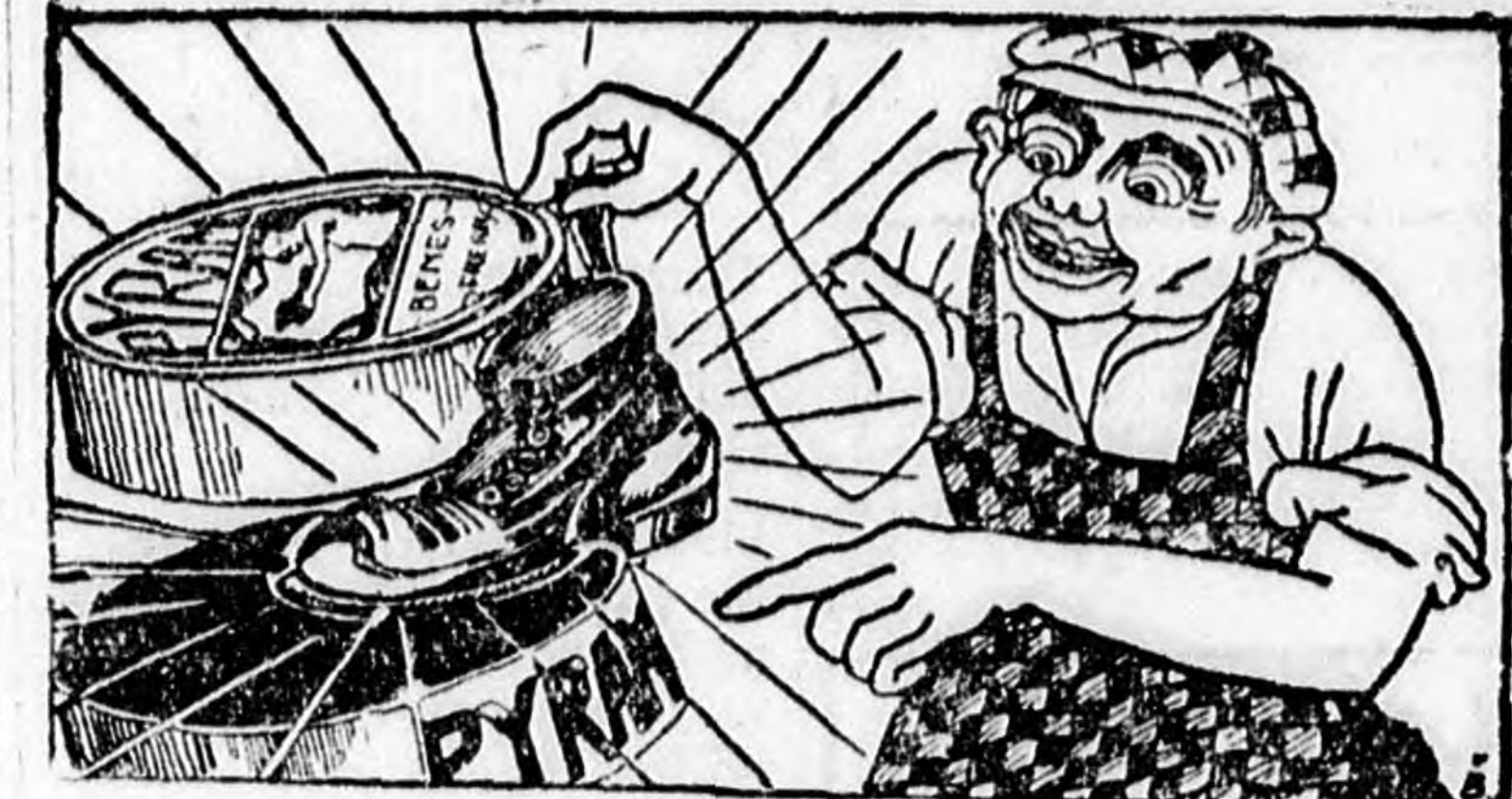
Husvétii ajándék!
 10 liter fehér vagy siller bor
 1 liter kisüstönt zótt pálinka
 vagy 10 liter sör
 1/2 liter finom tea-rum
Összesen 100 D.

Franek Pál
 borpinceszén
 Oslobodjenja (S. bánski) 34.
 Tel-fon 2-70 3168
Vigyázzon a címre!

Üzletáthelyezés
 miatt a raktáron levő áruimat mélyen leszállított árban **kiárusítom**
Návay István
 szabó-cs. — na ytemplomnál
 Kedvező üzleti feltételek

A HUSVÉTI ÜNNEPEKRE legolcsóbban vásárolhat
Kurtes Milos
 fűszer- és csemege kereskedésében
 Subotica — Husp'ac — Telefon 483.

Mindenki csak a PYRAM

cipőkrémet használja!

ASZTALOS MUNKÁT
 épület, butort, po táll, üzleiberendezés és átalakítás, butorlisztítást és javítást a legolcsóbban kés. It
NÉMETH MIKLÓS
 asztalosmester, Mandić:va ul. 7., az ócskapiac mellett
 Ajánlat díjmentes.

Borbélyszékek
 legújabb rendszerű, bő 10, olyan mint a klubfotel, c-ak
Gjuro Rublek
 kárpitosmesternél kaphatók
 Beograd, Stadenić a ulica 32
 Telefon 32-10

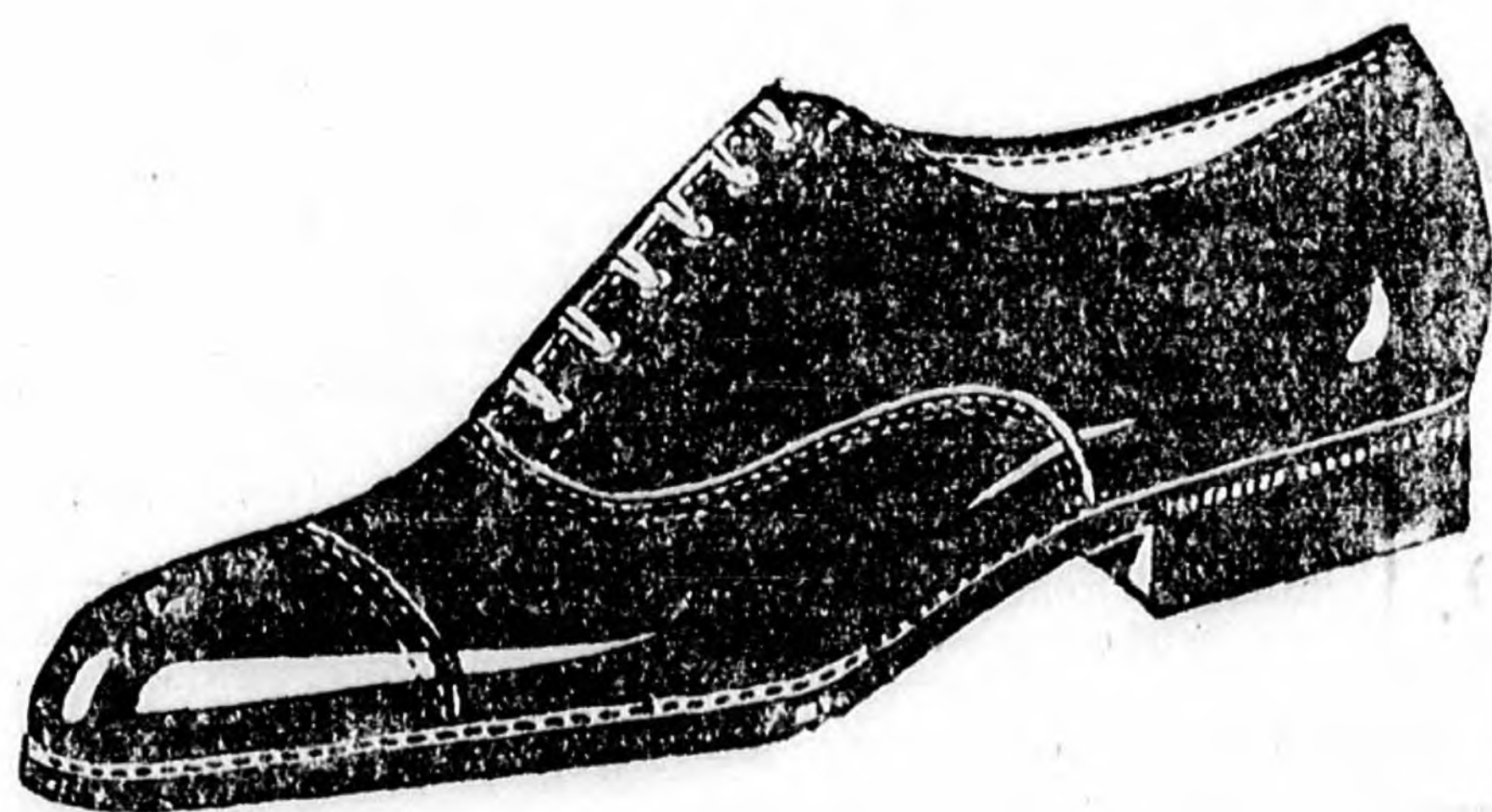
ABLAKÜVEG
 minden méreletben legolcsóbban kapható
Drag. Obradović
 üvegyári lerakat
 Beograd Knez Mišana 31.
 Uroše a Pivara

Kiváló erös
kerti székeket
 a legjutányosabb áron készít **Závin András**
 székgyártó, Novembra ul. (Bajskiput) 13.

A SZÉP ÚJ CIPŐ

megsokszorozza az ön husvétii örömét

Férfi félcipő, fekete vagy sárga
 Din. 269.—

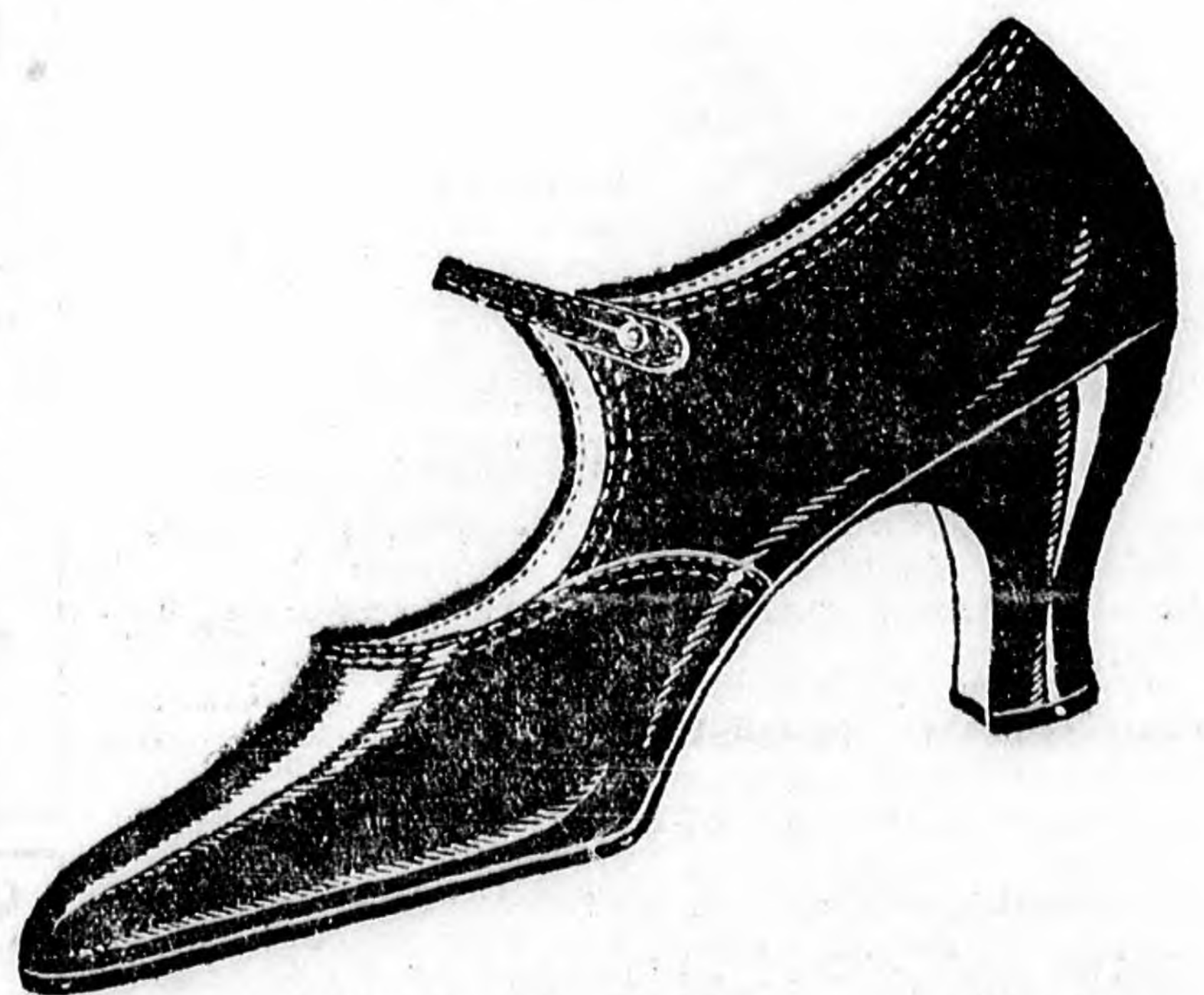

lakkbőrből 299.— dinár

Kedvenc tavaszi modelljeink mindenben megfelelnek az ön izlésének

Áraink a mi kitünő szervezetünk folytán szembetünően olcsók

Női luksuscipő bőrből
 229.— dinár

lakkbőrből 249.— dinár

Kisérelje meg ön is! Vegyen valamelyik fióküzletünkben egy pár cipőt! Meglepidik, hogy cipőink milyen kényelmesek

RAJTA

KORZO MOZI

C. S. K. k. - vasárnap... Szerelem forbácsa (Parba) a pusztán... Előadások kezdete 5 és 9 óra...

LIFKA MOZI

Hétfőn husvét keddig, nyolc napig! Világversókkal egyidejűleg! Ősünnepélyes bemutatás Ufa magyarfilm... Cigánybáró... Elővétel napon a. lővített zenekarra. - Nagypénteken zárva. E. edelt zene.

LEVELEZÉS

«Szimás kandur 35» menjen leveléért a kiadóba. 3631

HAZASSÁG

Sok vagyonos nő vágyvontalan urakhoz is férjhez menni óhajt. Megbizást elfogad «Amor» házasságközvetítő iroda. Temesvár. Városház utca Nr. 16. 1622

Lagner

ur. és női fodrász üzletben a kis orgánus vezet... Bubi hajvágás, manikűr, ondolás, hajestés, ha munka, maskirozás és babaklinika... Jovan Lagner

FOGLALKOZÁS

Házvezetőknek... kézimunkát szép kerettel. Jelentkezni Aleksandrova u. 9. hazm. sternél.

Vállalok könyvlektetést, mérleg készitést, elhanyagolt könyvek rendezését... kőnyvszakértői munkát, állandó óráknyvvelést, könyvviteli tanitást.

Gyógyszerészgyakornoki állás betöltendő. Szerb, német és magyar nyelv tudása szükséges. Lőrincz, Ridjica. 3165

Nyugalmazott jegyző, Suboticán bizalmi avagy bármely más megfelelő állást keres. Cim a kiadóba. 3281

Cementmunkás, főleg cement és mozaiklap gyártásban kiváló szakmunkás, azonnali belépéssel állandó alkalmazást nyerhet. Hauer József cementáru gyárban Senta. 3457

Fahivatalnokot keresünk, teljesen megbízható detailistát, írásbeli ajánlatokat kérünk fizetési igény és eddigi működés részletes megjelölésével. Becsület mindenkor! Jeligére a lap kiadóhivatalába. 3464

50.000 dinár bankgarancia mellett pénztárnoki vagy raktárnoki vagy más bizalmi állást elfogadok. Cim a kiadóban. 3609

Bármilyen irodai, raktárnoki vagy felügyelői állást vállalna egy 28 éves volt állami hivatalnok, szerb, magyar, német nyelveket teljesen bírja és gyakorlata van a gépirásban is. Leveleket «G. M.» jeligére kér. 3568

Tanonc felvétetik accumulator és villanyszerelőnél. Vladislav Wilhelm Pašičeva ul. 2. 3617

Idősebb szerbül tudó, jobb házból való intelligens nő (csak subotica), bizalmi állásra kerestetik. Bővebbet Sztipics étteremtulajdonos ad délelőtt 10-10 11-ig. 3629

Komoly hölgy, aki szerbül beszél, magánfelek látogatására kerestetik. Kereset havi 3-4000 dinár. Megkeresések délután 4 óráig Boška Vujića ul. 14. ajtó 4. 3627

Piatalabb házaspár azonnali belépésre házmesterek kerestetik. Csak kőművesek jelentkezzenek. Ajánlatokat a novisadi kiadóhivatal továbbít. 3650

Ügyes kélmefestő és vegytisztító, ki a szakma minden ágában önállóan dolgozik, azonnali belépésre kerestetik. Csath József Veliki Bečkerek. 3633

Legjobb somori juhturót szállit minden mennyiségben M. CIRILOV SOMBOR 116 6

Borbélysegédet kiegészítésre azonnali felvezés Mijandzsiy Milán fodrász Subotica, a Zenede épületében. 3646

Lagerbeamte in der Trikotagen und Strumpfbranche bewandert, wird gesucht Schriftliche Anträge an Fako Strumpfwarenfabrik Subotica, Oslobodjenja 85. abzurichten. 3642

Jó megjelenésű, szakképzett autószerelő soffitör alkalmazást keres. Cim Mazák Szilveszternél, Zmaj Jovina ul. 14. Stara-Kanjiža. 3641

Fakereskedősegéd szaktudással azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok Beinbauer Adolf fakereskedőhöz, Potiski-Sveti-Nikola. 3658

Szeszszakma minden ágában perpekt, komoly munkaerő keres megfelelő állást elsőrendű referenciákkal. Szives megkeresések «Szeszperpekt» jeligére a kiadóba kéretnek. 3643

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnap és ünnepnapon kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívogratott jelű leveleket továbbítunk. Kérdések, kérdésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Solidus Kinderfräulein zu 2 Buben (4, 2 1/2 Jahre Alt) wird gesucht. Anträge: Friedrich Deutsch, Sombor. 3428

Szoptatós dada 4 1/2 hónapos gyermekhez felvétetik. Subotica, postafiók 3. 3668

Gabonasszakma minden ágában 20 éves, tökéletes gyakorlatlalt bíró komoly munkaerő állást keres. Szives megkereséseket «4896. sz.» jelige alatt a kiadó továbbít. 3644

3-4 szobás családi házat beltéren megvételre keresek. Rádío, Reklam Jugoslavija Subotica, postafiók 48. 3655

VÉTEL-ELADÁS

Paplan részletfizetésre svári áron, heti vagy havii fizetésre. Raktáron kiott és vatta minden mennyiségben. paplanok minden színben és minőségben 140.- dinártól feljebb. paplan-varrás 55.- dinár. Bullovcic Béláné Német Margit paplanos. Subotica, Pašičeva 8. - Edénytác, Gőzfürdő 9549

Úvegeket használtat veszek 3, 5, 7 (pezsős) decist és 1 literest. Eugen Kalmar VII. Vinkovačka ul. br. 4. 3607

OLCSÓ KÖNYVSOROZATOK VII. csoport Ady E.: Margitta élni akar. Ady Endre: Még egyszer. Ady Endre: Könyv. Mindhárom könyv ára 50 dinár. Portóköltőség 5 dinár. MINERVA KÖNYVSZÁLYA SUBOTICA

Nem 500 hanem a nagy kereslet folytán 1000 darab óra kerül kiosztásra azok között, kik az J D O L K R E M betüket hozzánk beküldik. Prva Jugoslovenska Kemična Fabrika D. D. Novisad

Szegfü husvétii ünnepekre 3 dinár Balog Lina cégnél Subotica

Beltéren vagy a Palički pulton keresek házat nagyobb telekkel megvételre. Cim: Radio Reklam Jugoslavija Subotica, postafiók 48. 3657

Megvételre keresek 15-20 HP benzín vagy szivógázmotort. Trafika Bristol, Novisad. 3660

Portált vagy kirakatot megvételre keres Parti Áruház, zsidó templommal szemben. 3664

Szlovóniában Donji Miholjac környékén, közt mellett 33 hold jó szántóföld új tanyával, vetéssel, élő és holt felszereléssel 50.000 dinárral azonnal átvehető, holdja 5.500 din. Ugyanott 58 hold szállással és vetéssel, azonnali átvételhez százhuszezer dinár szükséges holdja 6.500 din. 44 hold tanyával, gyümölcsösseivel, élő és holt felszereléssel, holdja 6.000 din. Komoly vevőket ide várom. Minden levélre nem válaszolok. Vén János Donji Miholjac, Hotel Zagreb. 3667

Hentesüzlet Subotica legforgalmasabb helyén eladó. esetleg az üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 3645

Fehér butor eladó. Cim a kiadóban. 3628

Eladó egy szalngarnitúra, egy hálószoba, egy ebédlőszekrény. 3663

Kiadó 4 szobás, 2 szobás üres lakások. Vennék hasznbérbe vagy elszámolásra egy 1/2 vagonos gőz, motor vagy vízimalmot. 3663

Kerestetik társ 10-20.000 dinár tőkével egy trafik átvételéhez. Josip Peić agentúra Subotica, I. Vlaska ul. 8. Levelekre tíz dinár válaszbélyeg melléklendő. 3663

Jókarban levő Ford luxuseladó. Hamburger mašinska industrija, Subotica. 3653

Eladó butorok: komplett háló, ebédlőasztal és kredenc, tükros mosdó márványlappal, könyvszekrény, Singer varrógép, képek stb. Subotica, Plebanijska ul. 3. 3654

30 katasztr. hold elsőrendű srbohrani buza föld, szállás, épületek, akácfák 15.000 dinárért holdanként eladó. Cim a novisadi kiadóban. 3651

Jövedelmező ház eladó, vennék kisebb családi házat. Ügynök díjazva. Cim a kiadóban. 3647

husvétii bor, szilviorium és minden kapható Herzl József csirkepiac. 3576

8 HP cséplőgarnitúra olcsón eladó. Ignac Grollinger. Gakovo. 3604

Vilsonova 22. alatt ebédlőszekrény, íróasztal és egyéb apróság eladó. 3546

Gummi és combine ruzsa. fehér és színes, a legjobb kivitelben Gutai Ferencnél, VIII., Ostojiceva ul. 29

Apollo Novisad APRILIS 12-én Anyám bocsás meg! Az anyai szeretet himnusza 5 felvonásban FŐSZEREPLŐK: Jeanne Brindean Lido Manetti

KÜLÖNFÉLE

Üzlethelyiség május 1-re kiadó. Dohány fakereskedő. Trumbičeva ul. 3588

Egy szoba-konyha lakás butorral elköltözés miatt azonnal átadó. Gajeva ul. 13. V. kör. 3638

Különbejáratu tiszta butorozott szoba villannyal, olcsón azonnal kiadó. Ceska ul. 25. 3625

2-4 szobás modern lakást keresek. Cim Radio Reklam Subotica, postafiók 48. 3656

Keresek 2 nagy szobát bent a beltéren női szalonnak. Bővebbet «Amerika», a főposta mellett. 3666

1 szoba-konyha azonnal elfoglalható, havi 250 dinár villanyvilágítással. Bővebbet «Amerika» főposta mellett. 3666

Fűszerüzlet családi ok miatt azonnal bérbe kiadó. Szebenyi Albert. Senta-ut.

Egyedülálló mozi lakóházzal együtt 14.000 lakosu nagyközségben haláleset miatt jutányos áron eladó. Balkán Bioskop Petrovac, Bácska. 3669

ÚJ KOZMETIKAI szalon nyit meg (Strossmajerova ul. 8. I. em. huspiac), ahol Papné a már eddig bebizonyított biztos eredménnyel végez szépségápolást. Elismert jó kenőcsök, Szepől, májfoltt, szemölcs és hajszálak eltávolítása. 1021

Patkánin patkánvirtszer doboza 15 dinár. Kapható minden gyógyszertárban és drogériában, továbbá a Torontáli Azrárbanknál Veliki-Bečkerekben. 1701

Ne mulassza el az alkalmat Női kizitáskák finom borból 30 dinártól. Női harisnyák nagy választékban. Selyem nyakkendők 28 dinártól. Férfi ing, prima anyagból 75 dinártól. Jó minőségű férfi zokni 15 dinár. Gyermekcipők 30 dinár. Duplán varrott szandál minden számban. Vujkovic János (vált kis bazar) Rudičeva 3.

Szalmakazalozók, kazalozók, láncok, szalma- és töregrázó tengelyeket jutányos áron készít. L. Fuchs gépműhelye Kula. 813

Tégla, első és másodrendű flaszter, vasas és kut-tégla köbméter-tégla, a legjobb minőségben Reichl (Kovács) téglagyár gyártmány, saját iparvágányunkon vagonba rakva, legolcsóbban kapható Herrmann Vilmos, Subotica Karadžičeva ul. 12. Telefon gyár 315. Lakás 769.

Table with 3 columns: Item, Price, and other details. Includes items like Női selyemhari nya, Női selymharisn a, Manzsettás ke t ü, etc.

HUSVÉTI NAGY ARLESZÁLLITÁS! Braća Littmann-nál (Huspiac) Nagyszerű vevőink ajándékban része ülnek

Table with 3 columns: Item, Price, and other details. Includes items like Patent harisny, Férfi ing színes, Férfi ing fehér, etc.